

اصلاح ملی را از اینجا بدست آورید

کابل: تایمینی، چهارراهی حاجی محمد داد، سرک ۴، دفتر مرکزی جمعیت اصلاح، تیلیفون: ۰۷۹۹۳۹۴۰۱۵ / ۰۲۰۲۲۰۴۳۰۵

کابل: کوته سنگی، سرک سیلو، بلاک های شاداب ظفر، انتشارات اصلاح افکار، مویایل: ۰۷۷۸۱۹۱۳۸۲

کابل: شهرنو، چهارراهی انصاری، کتاب فروشی رسالت، ۰۲۰۲۲۰۳۳۵۹

کابل: انتشارات مستقبل مقابل بلاک های شاداب ظفر، ۰۷۷۸۸۷۰۳۰۵

کابل: کمپیوتر فروشی الکاموی جاده نادر پشتون، مارکیت الله نظر منزل ۲ دوکان ۷۳ / ۰۷۹۹۳۹۰۸۱۹

کابل: کابل ده افغانان کتاب فروشی بیهقی

کابل: انتشارات بنیاد علمی و فرهنگی مسجد جامع پل خشتی ۰۷۵۲۲۲۲۲۲ / ۰۷۹۹۰۱۱۱۱۱

فنگر هاوره: جلال آباد، د محاکم ریاست شاته چهل متره سرک، بی لاس، خلورمه کوچه، لومری کورد جمعیت اصلاح دفتر (ابو یوسف تعلیمی مرکز) تیلیفون: ۰۷۰۰۶۳۲۴۸۰

X: شیرین دل پلازی لاندی پور، نقیب کتاب پلورنخی، تیلیفون: ۰۷۰۰۹۵۶۴۳۳ / ۰۷۷۲۸۲۸۶۳۹

کندهاوره: شهر نو هرات سرک خوشبخت صالون ته مخامخ سوری مینه د جمعیت اصلاح دفتر تیلیفون: ۰۷۰۰۳۰۸۲۷۱ / ۰۷۰۰۶۶۸۹۴۸

لقمانه: مهترام بنار، حمزه مارکیت تیلیفون: ۰۷۹۹۴۴۲۹۲۰

هرات: سرک بانک خون، جاده مسجد جامع باغچه مهتر، انجمن اخلاق و معرفت ۲۳۵۵۹۰ - ۰۷۰۰۴۳۰۲۳۳ - ۰۷۹۹۲۰۶۱۹۷ - ۰۷۹۹۱۰۹۰۷۳

پلخه: تیلیفون: ۰۷۰۰۵۴۲۲۱۱ / ۰۷۹۹۶۹۴۲۴۵

کندهاوره: شهر کنده، جاده ولایت، کوچه حاجی میری، مؤسسه تحصیلات عالی سلام ۰۷۸۷۷۰۳۷۲۴

پغلان: پلخمری، مارکیت اتفاق کتاب و قرطاسیه فروشی رسالت ۰۷۰۰۵۸۹۸۵۷ / ۰۷۷۷۴۷۶۴۶۹

لوگره: مرکز، مدینه مارکیت سرک مسجد جامع، کتاب فروشی سادات، سید عبدالحمید هاشمی، تیلیفون: ۰۷۰۰۴۴۹۸۱

لوگره: محمد آغه، واغجان بازار، پهلوی کلنیک حسین خیل، تیلیفون: ۰۷۷۵۴۱۳۸۷۶

پکتیکه: د گردیز بنار، مرکز چوک، د نسی نمایندگی وحید الله: ۰۷۷۹۲۱۳۸۲۲

خوست: افغان تاور شاته خوست مرکزی طبی لابراتوار دوم پور جمعیت اصلاح ساحوی دفتر واکتر محمد گلاب: ۰۷۷۱۷۴۵۴۶ / ۰۷۹۱۷۴۵۴۶

قناره: بازارچه کتاب دکان مولوی حبیب الرحمن ۰۷۷۹۶۳۴۱۹۲

بدخشان فیضی آباد: ۰۷۷۵۲۷۰۵۰۸ / ۰۷۰۷۸۳۱۳۶۴

زابل: ۰۷۰۰۳۰۱۹۴۸۰

قندهار: جاده مخابرات دست راست مرکز علمی و فرهنگی توحید ۰۷۰۳۲۰۲۰۴۴

کونړ: د معارف ریاست ته مخامخ د جمعیت اصلاح ساحوی دفتر پېښور: مرکز فرهنگی اسلامی افغانستان/ تیلیفون: ۰۹۱۵۸۵۲۷۹۵

قیمتیک شماره ۱۰ افغانی

آیین اصلاح

ده عامل مهم بخشش گناهان

خداوند سبحان در قرآن مجید برای از بین بردن معاصی به اسبابی اشاره کرده اند که ﴿إِنَّ الْحَسَنَاتِ

يُذْهِبْنَ أَلْسَفَاتٍ﴾ [هود: ۱۱۴].

«بی گمان نیکی ها بدی ها را از بین می برند».

و نیز حضرت پیامبر صلی الله علیه وسلم آن اسباب را با وضاحت بیان نموده اند که بخشش خواهد آمد.

«امام ابن تیمیه رحمه الله می گوید: هرگاه مؤمن مرتکب معصیتی شود با ده عامل، گناهان او بخشوده

می شوند»

که عبارتند از:

۱- توبه

۲- استغفار

۳- اعمال صالح

۴- دعای برادر مسلمان

۵- ایصال ثواب توسط مؤمنان

۶- شفاعت پیامبر صلی الله علیه وسلم

۷- مصائب و مشکلات در دنیا

۸- بیهوشی عالم برزخ

۹- عذاب و شکنجه میدان حشر

۱۰- رحمت خداوند مهربان

پس اگر شخصی این ده عامل شامل حالش نشد غیر از خویش کسی را سرزنش و ملامت نکند.

چنانکه خداوند در حدیثی قدسی می فرماید: ای بندگانم! این اعمال شماست که برایتان برمی شمارم و

شما را بنابر آن پاداش کامل می دهم، و اگر کسی پاداش نیک دریافت کرد، سپاس خداوند را بجا

آورد و اگر شخصی جز آن را یافت غیر از خویش کسی را ملامت نکند. روایه صحیح مسلم.

سر مقاله

درسنيو ازادي

تر کومي پولې؟؟؟

په هيواد کې د رسنيو شمير له حساب

وتی دی او تر اوسه یوازې په کابل کې تر دیرشو

زیات ټلويزیونونه، بې شمیره راډیوې چیلنې او په لسگونو چاپي رسنۍ فعالیت کوي.

په دې کې شک نشته چې درسنيو ډیرښت او د بیان آزادي دهيواد او خلکو په پرمختګ او روڼ تيا کې غوره رول لوبوي او د پوهاوي کچه په ولسونو کې اوچتوي، په دې شرط چې هغه رسنۍ د همدغې سیمې او خلکو دین، کلتور، او روغ رواجونه تر پښو لاندې نه کړي او هغه رسنۍ پردې نه، بلکې خپلې وي.

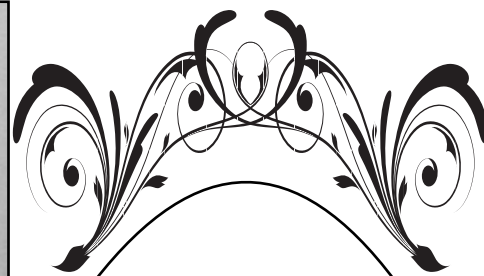
دلته ستونزه داده چې رسنۍ یا د پردیو (بهرنیانو) له لوري جوړې شوي، یا یې تمویل هغوی کوي، او یا هم خپله ډاکټره رسنيو خاوندان د پردیو پر فرهنگ مین او دڅو پیسو دلایسته راوړلو لپاره هغه څه خبروي چې په هیڅ ډول زمونږ له دود او دستور سره اړخ نه لگوي.

که څه هم درسنيو قانون (چې تر اوسه یې لاپر سر ناندري روانې دي) په روښانه شکل دې ټکې اشاره کوي چې، افغاني رسنۍ باید داسې څه خپاره نه کړي چې دهيواد امنیت، ملي او شخصي ګټو ته ګواښ وي او یا د اسلام د اصولو سره مغایرت ولري، په داسې حال کې چې ډاکټره دتصويري رسنيو خپرونې له ۵۰٪ نه زیاتې دا ټول ټکي تر پښو لاندې کوي او ځنې رسنۍ خو له سره هیڅ اخلاقي معیار په پام کې نه نیسي.

تر ټولو غټه ستونزه داده چې اکثره په آزادو رسنيو کې کارکونکي او دهغو دامتياز خاوندان غیر مسلکي او د پردیو په (زور) مست کسان دي، او تردې چې دهر غټ ژورنالیستيکي ارګان مشر یوه دوره د بهرنیو مؤسسو کارمند پاتې شوی وي. چې داپخپله دپوښتنې ځای دی.

که له یوې خوا رسنۍ دهيواد په پرمختګ، آرامښت، دخلکو په پوهاوي، او له نړۍ او نړیوالو سره په اړیکو کې غوره رول لوبولای شي، له بل لوري ددې برعکس کارونه هم دهمدې رسنيو له لوري تر سره کیدای شي، چې په خواشینۍ سره زمونږ رسنۍ (که پردۍ رسنۍ ورته ووايو غوره به وي) له مثبت نه منفي اړخونه ډیر لري او ځنې رسنۍ خو له سره مثبت اړخ نه لري.

دلته اکثره کسان قانون په خپله خوښه تعبیروي نو دهمدې لپاره له دین او ملي ګټو نه هم اکثره تش په نامه ژورنالیستان خپل سلیقوي تعبیرونه لري چې اکثره دفحشاء او بدۍ خپرول ورته له اسلام نه سرغړونه نه ښکاري او که ښکاري هم نو دپوښتنې ځای نشته، همدا راز له پردیو (بهرنیانو) او دهغو له پالیسیو بې دریغه دفاع او دهيواد ملي ګټې په ډیره سپین سترګې تر پښو لاندې کوي، او د افسوس ځای خو دادی چې داطلاعاتو او فرهنگ وزارت او حکومتي خپرونې هم تر ډیره پر همدې منهج روانې دي. نو حکومت باید په دې اړه پریکنده دریځ غوره کړي او هغه رسنۍ چې د پردیو په (زور) زمونږ دهيواد قوانین تر پښو لاندې کوي، نور دنشر او خپراوي اجازه ورنکړل شي او هغه کسان چې اسلام او دهيواد دملي ګټو پر ځای دنورو لپاره کار کوي، محاکمه کړي، او ډاکار به په رښتیني توګه دهيواد راتلونکي ډاډمن او دسولي بهیر به ګړندې کړي، که نه نو دیوڅو پلورل شویو لپاره دهيواد او خلکو اکثریت ته نه پام به ناخوالې لاهم زیاتې کړي.

بجز اصلاح ولاده دیگرى ندارم

هفته نامه
اصلاح
اونیزه

د اسلام د اصل فہم منبر

Email: eslahmilli@gmail.com
Www.EslahOnline.Net

دلیکوال پلاوي تر نظر لاندې

دامتياز خاوند:

جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان

رئیس هیأت تحریر:

عبدالفتاح جواد

مدیر مسئول:

نقیب الله حمید 0774327438

آدرس بانک: جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان کابل بانک
A/c No=1001202080036
(افغانی)

آدرس بانک: جمعیت اصلاح وانکشاف اجتماعی افغانستان کابل بانک
A/c No=1001201080036
دالر امریکائی

دیزاینر: محمد مسلم حریر

Mob: 0788298571

آینده آشفته افغانستان

و حضور نیروهای خارجی پس از ۲۰۱۴ !!

احمد ضیاء رحیمزی

امریکا می خواهد ده هزار سرباز این کشور پس از ۲۰۱۴ در افغانستان بمانند.

نیویارک تایمز همچنان می نویسد یکی از راه های حفظ ده هزار سرباز امریکایی و چند هزار سرباز غیر امریکایی از سایر کشورهای ناتو است.

این همه در حالیست که دوهفته قبل از امروز رسانه ها از تدویر یک سمپوزیمی برای جستجوی راه های از سر گیری مذاکرات قطر بین امریکا و طالبان مسلح خبر داده بودند و از قول اشتراک کننده گان در این سیمینار گفته شده بود که یگانه راه بیرون رفت از بحران کنونی افغانستان، همانا از سر گیری مذاکرات قطر است و در حال حاضر تنها محلی که برای برگزاری این گونه مذاکرات نیز مناسب دیده شده است، همانا کشور قطر است که نماینده گی رسمی طالبان مسلح در آن قرار دارد.

روزنامه وال ستریت ژورنال همچنان می نویسد که جنرال جان الن قوماندان نیروهای امریکا در افغانستان ، به مقامات حکومت کابل طرحی را پیشنهاد نموده است که مبنی بر آن ۶ الی ۱۵ هزار سرباز خود در افغانستان پس از سال ۲۰۱۴ در افغانستان باقی خواهند ماند و به قول روزنامه حکومت کابل نیز با پذیرش این طرح تقریباً توافق نشان داده ولی شرط های در این مورد دارد که آن را با مقامات حکومت واشنگتن در میان گذاشته اند و این موضوع تا حدی زیادی به توافقنامه همکاری های امنیتی که بین دو کشور به امضاء می رسد نیز ربط داده می شود.

حال با توجه به این که از یک سو، طالبان مسلح شرط می گذارند که هرگونه تفاهم صلح بین نیروهای امریکایی و آنها تنها هنگامی ممکن است که نیروهای امریکایی و سایر نیروهای خارجی

اظهارات اخیر وزیر دفاع امریکا مبنی بر حضور دراز مدت نیرو های امریکایی پس از سال ۲۰۱۴ در افغانستان و نوع هشدار موصوف به مخالفین مسلح دولت افغانستان در این مورد که آنها باید مواظب باشند که ایالات متحده امریکا هیچ گاهی افغانستان را ترک نخواهند کرد و سپس گزارش روزنامه نیویارک تایمز که امکان دارد پس از سال ۲۰۱۴ در حدود ده هزار سرباز امریکایی در افغانستان باقی بمانند، از یک سو، گزارش های در مورد از سر گیری مذاکرات صلح را مورد سؤال قرار داد و از جانب دیگر، این مطلب را نیز آشکار ساخت که

هر چند مقامات حکومت کابل بخواهند یا نخواهند امریکا سند همکاری های امنیتی را همان گونه که پیمان ستراتیژیک رابر آنها تحمیل کرد، بر آنها تحمیل خواهد کرد و این پیمان نیز با شرایط دلخواه امریکا، به امضاء خواهد رسید که به اساس آن ده هزار سرباز امریکایی در افغانستان پس از سال ۲۰۱۴ باقی خواهند ماند.

لیون پینتا وزیر امور دفاع امریکا در اظهارات اخیر خود در یک نهاد تحقیقی در واشنگتن خطاب به طالبان و القاعده کرده گفت: ما جایی نمی رویم و مترصد رفتن ما نباشید.

هرچند مقامات رسمی امریکا تا حال در این مورد چیز دقیقی نگفته اند که پس از سال ۲۰۱۴ چه تعداد از سربازان آن کشور در کشور ما باقی خواهند ماند ولی درست یک روز پس از این اظهارات لیون پینتا ، روز نامه نیویارک تایمز از قول منابع مؤثقی در وزارت دفاع امریکا نوشت که مقامات امریکایی در حال بحث روی تعداد و شکل نیروهای اند که باید پس از سال ۲۰۱۴ در افغانستان باقی بمانند.

به همین گونه روزنامه دیگر امریکایی وال ستریت ژورنال نیز گزارش داده که اگر مقامات حکومت افغانستان موافقت کنند،

از افغانستان بیرون شوند و از جانب دیگر لیون پنینتا وزیر دفاع امریکا از باقی ماندن تعداد نیروهای امریکایی پس از سال ۲۰۱۴ صحبت می کند، چگونه می توان امید وار بود که این مشکل مردم افغانستان پس از سالها جنگ و خون ریزی حل و فصل خواهد شد؟ عده ی زیادی از کارشناسان مسایل سیاسی افغانستان به این باورند که حکام کنونی افغانستان نمی توانند با وجود اظهارات تند و تیز با طرح های که امریکا برای آنان ارائه می کنند مخالفت کنند و نه هم اراده صلح واقعی با مخالفین مسلح خود را دارند. همچنان این ادعا ها نیز در مورد پروسه صلح افغانستان بر سر زبانها است که دولت افغانستان به عوض انتخاب مسیر درست و اساسی برای حل بحران کنونی و توقف دادن به جنگ و خون ریزی جاری در کشور بیشتر شکار سیاست های مغرضانه کشورهای همسایه و رقابت های منفی منطقه یی در این مورد می گردد. امریکا یی ها در پی تحمیل نظریات و خواسته های خود در سند همکاری های امنیتی اند که همانا هدف مشخص آن ایجاد پایگاه های نظامی دایمی برای چند دهه در چند نقطه افغانستان است و بدون شک که این شروط و خواسته های امریکایی ها در متن سند همکاری های امنیتی با وجود اعتراضات زبانی حامد کرزی و انتقاد های مردم صلح دوست کشور گنجانیده خواهد شد، درست همان گونه که در پیمان ستراتیژیک بین امریکا و افغانستان مسایلی که آنها آرزو داشتند، گنجانیده شد و با وجود تذکر این امر که امریکا در برابر تجاوز خارجی بر خاک افغانستان از افغانستان دفاع خواهد کرد، عملاً مشاهده شد که در مورد حملات مسلسل راکتی پاکستان بر مناطق مرزی در شرق افغانستان امریکا به تعهد خویش وفا نکرد و نخواست دوست و همکار سابقه دارش در جنوب آسیا را از خود برنجانند. از جانب دیگر با باقی ماندن حدود ده الی پانزده هزار تن سربازان امریکایی به گونه طبیعی رقابت های موجود در منطقه و مداخله کشورهای که از موجودیت نیروهای خارجی در افغانستان نگرانی دارند، در امور داخلی افغانستان و تقویت و تجهیز نیروهای مخالف دولت افغانستان ادامه خواهد یافت. از جانب دیگر این موضوع نیز قابل دقت است که همزمان با خروج نیروهای خارجی از افغانستان و سپرده شدن مسئولیت های امنیتی و جنگی به نیروهای افغان، قرار است انتخابات ریاست جمهوری در کشور تدویر یابد، که این موضوع بذات خود نگرانی های را در مورد وضعیت امنیتی و اجتماعی افغانستان در زمانی که این نیروها از افغانستان خارج می شوند، بین مردم ببار آورده است.

بدون شک افغانستان پس از سال ۲۰۱۴ و در بحبوحه ای از تغییرات و تحولات نمی تواند بدون همکاری همه جانبه جامعه جهانی در عرصه های مختلف به شکل منظم و به نحوی که لازم است با مشکلات مبارزه کنند. اما این که محدوده و چهار چوب این همکاری ها چگونه باید باشد و آیا این همکاری ها تنها در سطح ملکی و اجتماعی باشد و یا نظامی همه مسایلی اند که خواهان دقت فراوان و پلان گذاری های جدی حکمروایان افغانستان است. بدون شک مردم افغانستان متقاضی ادامه کمک های جامعه جهانی پس از سال ۲۰۱۴ با کشور جنگ زده خویش اند، اما ایجاد پایگاه های نظامی امریکا در افغانستان و باقی ماندن نیروهای ناتو در افغانستان پس از این سال، از جانب بسیاری از مردم افغانستان و کشورهای که با حضور این نیروها طی یازده سال گذشته مخالفت ورزیده اند، به حیث ادامه جنگ و خون ریزی در این کشور تلقی می گردد و آن را به خیر مردم و کشور افغانستان نمی پندارند. در حالیکه مخالفین مسلح افغانستان یگانه عامل مهم و اساسی ادامه نبرد خود با دولت افغانستان را حضور نیرو های بیگانه در این کشور می پندارند، اظهارات مقامات امریکایی در مورد باقی ماندن بیش از ده هزار سرباز امریکایی پس از سپردن مسئولیت های امنیتی به طور کامل به نیروهای افغان، جز به معنی ادامه و استمرار جنگ در این کشور چیزی دیگری تلقی شده نمی تواند. تحلیلگران به این باورند که اگر این پروژه امریکایی ها در افغانستان عملی گردد، مداخلات کشورهای دور و نزدیک در امور داخلی افغانستان شکل دیگری برای خود خواهد گرفت و این اظهارات لیون پنینتا وزیر دفاع امریکا که خطاب به مخالفین مسلح دولت افغانستان می گوید ما در افغانستان باقی خواهیم ماند و جایی نخواهیم رفت، جز دعوت مبارزه دادن به این مخالفین و کشورهای همسایه نمی تواند چیز دیگری تلقی گردد. البته بدون شک شکل و گونه جنگ بعد از سال ۲۰۱۴ و به اساس این طرح امریکایی تغییر خواهد یافت و با کناره رفتن نیروهای امریکایی از جنگ و قرار گرفتن شان در پایگاه های دایمی نظامی در افغانستان، جنگ آغاز شده امریکا در افغانستان را از هردو طرف افغانها به پیش خواهند برد و در نتیجه در هردو طرف جنگ افغانها به قتل خواهند رسید، در این سوی خط جنگ بنام اردو و پولیس ملی و در آن سوی خط جنگ بنام گروه حقانی، طالب، حزب اسلامی و غیره.

احساسات مو

په عقل مهار کړی!!

لیکنه: عبدالفتاح جواد

لوړ وو چې دلته یې یوه کلیسا جوړول هم ونه زغمل او په ټینگه د هغې په وړاندې ودریدل، د ملي غرور خبره یې په داسې حد کې وه چې له ګاونډیانو سره یې د هغو لانجمنو قضایاوو او شخړو پر سر ناندري ښې گرمې روانې وې چې د افغانستان پخوانیو چارواکو د تاریخ په بیلابیلو پړاوونو کې ملت ته پریښې دي.

خو نن زموږ سیاسي ګوندونه او سیاستوال تش خپل فردي او کورني مصالح او ګټې په پام کې نیسي، له بده مرغه چې د ځان ګټه یې پکې خوندي وي، ولس اورته هم تړي او په داسې ناورین یې دروي چې له عقیدې، کلتور، عزت، ارزښتونو، خپلواکۍ، سواد او هرڅه نه پکې لغړ شي، مونږ پدې وروستیو درې لسيزو کې ددې ګڼ مثالونه لرو.

پدې دریو لسيزو کې چې مونږ یو غټ تاوان کړی دی هغه د ملي وحدت او دیوه هیواد د اوسیدونکو په څیر د اوسیدلو د تصور له مینځه تلل دي، مونږ په پیریو پیریو دلته پدې خاوره د بیلابیلو ژبو، قومونو او پرګنو په بڼه اوسیدلي یو او د ملت په څیر مو ګډ ژوند کړی دی، هیڅکله مو هم دومره ناوړه حالت او بحراني فضا نه درلودله لکه نن یې چې لرو، د ژبو پر سر کشمکش، د مصطلحاتو پر سر څرخ او ډب او د قومونو د اکثریت او اقلیت پر سر داسې ناندري، چې زموږ عقیدوي تړاو یې هم تټ کړی دی او زموږ د هیواد ځمکنی بشپړتیا یې هم ننګولې ده.

ډیره بده او ناوړه دا چې پدې دریو لسيزو کې مو د مذهبي اختلاف خبره هم په تفرقه درولې ده او د یو او بل د زغم، منلو او تحمل فضا مو لمنځه وړې ده، نن هغه شیعې او سني چې پرون په یوه سنگر کې د ګډه دښمن په خلاف جنگیدل اوس د یو او بل په خلاف پارونې کوي او خبره خو تردې ورسیده چې د سړ کال د عاشورا ورځ مو هم د هیواد د ستر تحصیلي او علمي مرکز په دهلیزونو کې د هغه بې وزله او تش لاسو محصلینو په وینو بدرنگه کړه چې هغوی تر بل هرچا زیات ددې وطن او ملت د خدمت ارمان او جذبه لرله او په یوه خونه کې به د استاد لیکچر او درس ته په داسې بڼه ناست وو، چې د ملي وحدت انځور به یې جوړ کړی وو، هغوی هیڅ کله هم یوه او بل ته شیعې او سني نه ویل، بلکې د یوه افغان او مسلمان ورور په توګه او د یوه صنف او تخصص د ملګرو په بڼه یې ژوند درلود او ان په یوه خونه کې به یې خوب درلود او په یوه کاسه به یې ډوډۍ خوړله.

خو له بده مرغه د توطیو لاسونه دومره اوږده او غځیدلي دي چې دغه د ورورۍ فضا یې هم نن په یوه داسې معضله واړوله چې له امله یې یو محصل هم په ډاډه زړه د پوهنتون ساحې ته نشي راتللی، هر یو یې له بل نه ویریږي او د دغې بې باورۍ او بې اعتمادۍ د فضا ختمول - چې له امله یې پوهنتونونه تر دریو میاشتو پورې وتړل شول - هم یوه ستونزمنه اما ملي هوډ او کار ته اړتیا لري.

له بده مرغه افغانستان د یوه بې سرپوښه دیګ په څیر د بهرنیو هیوادونو د پوځونو، استخباراتي شبکو او سیاسي او مذهبي فعالیتونو د مسابقي او سیالۍ یو ډګر ګرځیدلی دیو

افغانستان د څو لسيزو نه د یرغلګرو د تیریو او ګاونډیانو د مداخلې قرباني هیواد دی، دلته که د شوروي اتحاد ځواکونه مات شوي دي او اوس د ناټو ځواکونه هم د وسلې له لارې د وسلوال مقاومت له څپلو ناتوانه شو او له امله یې د خبرو اترو په وسیله د قضیې حل غواړي، چې دغه دواړه د افغان مسلمان ولس په تاریخ کې ویاړونه دي.

خو بل پلو ته بیا د همدغو دواړو جګړو په ترڅ کې زموږ هیواد او ولس ته ګڼې ناخوالې هم اوښتې دي چې ځینې خو یې د جبره کیدو ندي، د نظام او قانون اغیز خو په پوره توګه لمنځه تللی دی، پخوا به یوه پولیس او عسکر یو کمربند په لاس یوې سیمې ته ولاړ او هلته به یې د یوه لوی کلي اوسیدونکي په مخه کړل او ولسوالۍ یا علاقدارۍ ته به یې بوتلل، چا به یې په وړاندې ځواب نشو ویلی، خو اوس د توپونو، ټانکونو او الوتکو په وړاندې هم د چا سترګې نه سوځي.

پخوا به زموږ د سیاستوالو په ذهن او زړه کې د خپل هیواد او ولس مصالحو او ګټو مهم او بنسټیز ځای درلود، هر وخت به یې د افغانستان درناوی او عزت په پام کې نیوه، که څه هم چې په اقتصادي لحاظ، یا د پرمختګ په ډګر کې پیاوړي نه وو او نه خو یې هیواد ته پدې دواړو ډګرونو کې هومره چې ضرورت وو، لاس ته راوړنې لرلې، دیني غرور خو یې په هغه اندازه کې

د پوهنتون پيښې ته په کتلو سره و اوس ډيری خلک پدې باور دي چې د ۲۰۱۴ م کال نه وروسته حالت به ډير بد او ناوړه وي او زمونږ په ملت باندې به د يوه بل خارجي ځواک (يهود او نصارا) تيري ته زمينه جوړوي.

آخر پدې وطن کې داسې څوک شته چې په سر کې يې ښوروا وي او لږ په واقعي توگه مستقبلي خطرونه درک کړي او هغه لاسونه لنډ کړي چې زمونږ د ملت يووالی او وحدت له منځه وړي.

کونړ کې د جمعيت اصلاح د غړيو

او همکارانو غونډه

راپور حبيب الله رحيمي اورحمت الله حيدرزی دروان کال دليښدۍ په دوهم مازيگر دکونړ مرکز اسعداباد ته يودعوتي څلورکسيز پلاوی چې په ترکيب کې هريو دجمعيت اصلاح افغانستان دمرکزي شورا پخوانی ريس ښاغلی دکتورصفت الله قانت ، دجمعيت اصلاح دمرکزي شورا غړی او د نهادجوانان مسلمانان افغانستان رئيس ښاغلی دکتور رحمت الله زاهد ، جمعيت اصلاح دمرکزي شورا غړی اوبشري مرستو دټولنې رئيس ښاغلی قاري محمدبشير واصل او دجمعيت اصلاح غړی حاجي حبيب الله رحيمي شامل وو راوړسيد او دکونړ په مرکزکې د لسگونونو علماوو، استادانو اومحصلينو دعوتگرانو د تاوده اوياماني هرکلي سره مخ شول. پلاوي د پروگرام مطابق په هغه تربيتي غونډه کې گډون وکړ چې د جمعيت اصلاح کونړ څانگې لخوا ترتيب شوی وه.

په پيل کې دجمعيت اصلاح دکونړ سيميزې څانگې مسؤل قاري احمد عثمان دتربيتي غونډې اهداف اواجنبا گډون کونکوته په گوته کړه اوهم يی له درنوميلمنو نه مننه وکړه ورسپس دکتورصفت الله قانت ته بلنه ورکړل شوه ، چې نوموړي خپله موضوع (په اسلامي حرکت کې دتجرد اهميت) باندې دمنظم اسلامي اوجامع کارپه اهميت ، څانگړتياوو اومزاياوو رڼا واچوله او زياته يې کړه چې د تجرد اصل دی چې له دعوت سره د يو شخص اخلاص څرگندوي اوبالاخره ثمره ورکوي، ځکه چې په اسلامي دعوت کې تجرد د (الله) ددين لپاره دخپلو ټولوصلاحيتونو او توانونو وقفولو ته وای اوهمدا تجرد زمونږ د اسلافو دبريالييتوب رمز و.

د پروگرام بل وينا وال قاري محمد بشير واصل وو چې (له غرواو قيادت څخه داسلامي خوځښت غوښتنې) ترعنوان لاندې يې خپله موضوع په خورا ښه انداز کې وړاندې کړه، نوموړي دخبروپه پيل کې د سيدجمال الدين افغاني په شخصيت رڼا واچوله او هغه يې د معاصرې اسلامي وينښتاپه بنسټگر اومفکر وباله اوزياته يې کړه: خوشحاله يم چې د سيد په ټاټوبي کې د هغه د فکري خط د اصيلوبچيانو سره وينم. نوموړي وويل:

الله(ج) ددين غلبه ددې لپاره غواړي چې ترڅوانمسانان په سعادت کې ژوند وکړي اوله مرگ نه وروسته هم دجنتونومستحق وگرځي، هرهغه څوک چې د اسلام داصيل فهم لپاره خدمت کوي د اسلامي حرکت غړی بلل کيږي او اسلام دخپل پيرو داعي نه غوښتنه کوي چې په نړۍ کې داسلام عملي بيگه اونمونه شي. د غونډې بل وينا وال دکتوررحمت الله زاهد ؤ چې دغورځنگ اوغړي ترنامه لاندې يې خپله موضوع تشرېح کړه، د دعوت د کاروان اولزويانو صفات يې په ښه توگه په گوته کړل اوهم يې دنړۍ درهبريت لپاره يواځې د اسلام صلاحيت او وړتيا جوته کړه او دا چې نور اديان اومفکورې نشي کولای، نړۍ ته نيکمرغي اوسوکالي راولي.

نوموړي زياته کړه: الله تعالی دخمکې واک هغه چاته سپاري چې صلاحيت اوصا لحيث دواړه ولري چې ددې طمع د نورو اديانو له پيروانوڅخه نشي کيدای، نو که مسلمانان راويښ شي او خپل مسئوليت درک کړي نوالله(ج) به هم دخمکې واک دوی ته وسپاري.

د غونډې په وروستۍ برخه کې حاجي حبيب الله رحيمي ته وخت ورکړل شو څو د جمعيت اصلاح په تگلاره رڼا واچوي، نوموړي له گډون والو نه غوښتنه وکړه چې فکري منهج مطالعه کړي او د جمعيت اصلاح ټولي خپرونې لکه اصلاح ملي ،قافله، ژوند ، اصلاح انلاين اوداصلاح پيغام ولولي.

غونډه دمولوي برهان الدين برهان په دعا سره پای ته ورسیده.

دلته بې خرته پيسې مصرفيږي او هر څوک د خپل فکر او مذهب پلويان تمويلوي، تشويقوي او په يوه مصنوعي قوت يې دروي چې دا نه يوازې د چا په گټه نده بلکې د افغان مسلمان ملت لپاره يو خطرناک او نابودوونکی مستقبل رسوي، او په يوه داسې اور يې دروي چې زمونږ د ملت ټول اطراف به پکې سوځي.

د کابل پوهنتون په ليله کې چې د عاشورا په ورځ کومه ناوړه پيښه رامينځته شوه او گڼ بې گناه محصلين پکې قرباني شول، مونږ په جدي توگه ددې حادثې په اړه د بې پرې او عادلانه تحقيق غوښتنه کوو، بايد چې هغه خلک چې دغه حادثه کې لاس لري د عدالت ميز ته را کش شي او د خپل جرم په سزا ورسول شي.

دولت بايد پدې اړه له لومړي سر نه خپل مسئوليت درک کړی وای او داسې تدابير يې نيولي وای چې په تعليمي او تحصيلي مراکزو کې د خونړيو کشمکشونو مجال هم نه وای. خو اوس چې څه شوي دي بايد په اړه يې تحقيقات وشي، ولې دغه څه وشول؟ څوک ملامت وو؟ د جگړې اسباب له کومه شول؟ د محصلينو په قتل کې د چا لاس وو؟؟؟.

زه په افغانستان کې د بهرنيو ځواکونو له شتون سره له لومړۍ ورځې نه مخالف وم او لا يم ، خو پدې هم پوهيږم چې د افغانانو ماغزه لا هم ځای ته ندي راغلي، نه يې د يو بل د زغملو او منلو (که څه هم په څه مسايلو کې سره مخالف وي) دود او عرف زده کړ، هغه چې (سړيتوب) يې بولي.

بنگاه های مطبوعاتی غرب چه می خواهند؟

احمد منیر حمیدزاد

از زمان اعلان تاریخ خروج نیروهای خارجی از کشور، هیاهوی در مطبوعات غربی و به تاسی از آن در رسانه های افغانستان به راه افتاده است که بعد از سال دوهزارو چهارده، معیاد خروج نیروهای خارجی از افغانستان، این کشور دستخوش بحرانی ترین وضعیت سیاسی، نظامی و اقتصادی می شود و هرآنچه که تا کنون افغانستان به دست آورده است را از دست می دهد و صف آراییی ها و جبهه گیری های داخلی یکبار دیگر شکل می گیرد و به تعقیب آن بنیه اقتصادی و اوضاع اجتماعی و سیاسی کشور بزرگ ترین آسیب را می بیند.

القای چنین واژه ها و این گونه تحلیل ها از اوضاع آینده افغانستان، طبعاً سبب برای پیدایش نگرانی و تشویش مردم شده و مایوسیت از آینده کشور را موجب می شود.

برای رفع این گونه تشویش و نگرانی که پیوسته ازسوی بنگاه های رسانه یی غربی مطرح می شود، مقامات بلندرتبه کشور، به این نوع نگاه های آنها به اوضاع پسین افغانستان انگشت انتقاد گذاشته و به صراحت مطرح کرده اند که نیروهای امنیتی افغانستان توان بدوش گرفتن امنیت کشور را دارند و افغانستان در مرحله ی قرار دارد که می تواند با بحران پنجه نرم کند و بحران و اوضاع را درست مدیریت نماید. رئیس جمهور کشور آقای کرزی بارها از رسانه های غربی خواستار شده که نباید تشویش زایی کنند و تبلیغات نادرست نمایند و آینده افغانستان را بحرانی معرفی کنند و حتی مقامات غربی را به رفتارهای دوگونه یی در قضیه افغانستان متهم کرد.

چرا تشویش؟

این همه نشرات نگرانی زای مطبوعات غربی در واقع زمینه سازی برای ماندگاری نیروهای خارجی در افغانستان و بسترسازی برای موافقت روی پیمان امنیتی بین امریکا و افغانستان می باشد و این رسم در مجال سیاست کهن غرب از قبل وجود داشت و ازمین ابزار امروز نیز به نفع خود بهره برداری می کند.

این برداشت به خاطری به حقیقت نزدیک است که چون دیده می شود که از یکسو به چنین تبلیغات می پردازند و از سوی دیگر، قضیه پیمان امنیتی را مطرح می کنند که از مفادات آن پیمان، پایگاه سازی نظامی در افغانستان و بقای بخشی از نیروهای نظامی امریکا در اینجاست و همچنان در این اواخر وزیردفاع امریکا اعلان کرد که به تعداد ۱۰ الی ۱۵ هزار نیروهای نظامی امریکا پس از سال ۲۰۱۴ میلادی در افغانستان باقی می ماند. این خود از این حقیقت پرده بر می دارد که توطیه های مطبوعاتی غرب برای چنین قضیه حساس فضا سازی می نماید و مردم را بدین وسیله چنان ذهنیت می دهند که طرفدار این پیمان باشند تا مطمئن زندگی کنند و از خطرات احتمال آینده درامان باشند و به استقبال پایگاه های نظامی امریکا بروند.

تردید وجود ندارد که تا هنوز که ۱۱ سال از حضورنیروهای نظامی ناتو در افغانستان می گذرد، جز دستاوردمنفی، هیچ ارمغانی دیگری برای افغانها

نداشتند و افزون براین، وجود این نیروها، خود مایه بحران، ناآرامی و کشتار قرار گرفت و نتوانستند که نارامی ها و جنگ را مهار نمایند و به معضلات سیاسی و امنیتی خاتمه بخشند و هسته ی اطمئنان بخش را بگذارند تا بدین وسیله آینده این کشور تضمین می گردید.

بدتر ازاین، ملت ما شاهد اند که حتا برای امنیت خود شان از افغان ها استفاده می کردند و گاردهای خصوصی افغانی را به این منظور به کار گرفته بودند، پس چه توقع می رود که وجود این ها در آینده نقش اساسی در تأمین امنیت و مهارجنگ و مانع مداخلات کشورهای همسایه و بالاخره ختم بحران باشد و چرا تشویش و نگرانی به وجود آید که خروج این ها صدمه ی بزرگ بر امنیت کشور وارد می کند، و پس از خروج شان بحران تازه به وجود می آید که نیروهای امنیتی کشور ناتوان از مهار و مدیریت آن باشند.

این تبلیغات زنگ بیداری ماست:

اگر قرار به این باشد که این تشویش بجاست و بی مورد نیست، وجود احزاب تندرو و قدرت طلب، اقوام و گروه های امتیازطلب مختلف و با پیشینه ی دشمنی و جنگ در داخل کشور و موجودیت قوی نیروهای مسلح مخالف دولت افغانستان در اطراف کشور و در بیرون از آن، این تشویش را ایجاد کرده و گمانه زنی های رسانه های غربی را تقویت می بخشد، دست کم این پیام را برای دولت افغانستان واحزاب سیاسی و نهادهای اجتماعی و اقوام و گروه های داخل کشور می دهد که برای جلوگیری از بحران احتمالی آینده کشور، به سوی وفاق ملی بروند و هسته ی نیک همپذیری را کاشت نمایند و با قرار گرفتن در کنارهم، پروسه ی صلح را شدت بخشند و در این زمینه به تعامل با مخالفان به نحوی که ضامن امنیت و ثبات کشور باشد و همگرایی را برانگیزد، پردازند و از اسب خودخواهی و خودمحوری پایین آیند و به تقویت نیروهای نظامی و امنیتی خود توجه جدی به خرج دهند.

این یگانه راه برای افغانیزه کردن نظام در همه بخش های آن بوده و زمینه ساز برای رفتن به سوی ایستادن به پای خود و رفتن به پای خود می باشد و نیروی خوداندیشی و خودسازی را در وجود هرافغان تقویت می بخشد و روحیه تحرک را به وجود می آورد.

پس چه بهتر، از اکنون آهنگ خودباوری را سردهیم و خصیصه باردوش بودن را از خود دور سازیم و فرهنگ همواره وابسته بودن را به بوته ی فراموشی بسپاریم.

اشتباه نشود که این به معنای قطع روابط با جهان نیست بلکه مهم این است که در این شرایط حساس، تعادل در روابط با جهان به ویژه امریکا حفظ شود به گونه ی که ثبات سیاسی و حفظ خودارادیت ازاین رهگذر تأمین گردد و افغانستان از لای تاریک سیاسی بیرون گردد و تشویش و نگرانی که مردم پس از خروج نیروهای خارجی از افغانستان دارند مرفوع گردد.

خشونت علیه زنان و راه های حل این بحران

نویسنده: سعدیه حفیظ

قبل از این که به خشونت ها علیه زنان اشاره کنم بهتر است که نخست تعریف خشونت را بشناسیم

خشونت علیه زنان اصطلاح تخصصی است که برای توصیف کلی کارهای خشونت آمیز علیه زنان به کار می رود. مجمع عمومی سازمان ملل متحد خشونت علیه زنان را این گونه تعریف نموده است:

هرگونه عمل خشونت آمیز بر پایه جنسیت که بتواند منجر به آسیب فیزیکی (بدنی)، جنسی، یا روانی زنان بشود.

اعلامیه رفع خشونت علیه زنان در سال ۱۹۹۳م بیان می کند که این خشونت ممکن است توسط افراد از همان جنس، اعضای خانواده، و حکومت اعمال شود.

شایع ترین گونه های خشونت:

خشونت در یکی از گونه های زیر ممکن است پدیدار گردد:

- ۱- خشونت های جسمی. این نوع از خشونت در دو نوع آشکار و پنهان نمایان می شود. خشونت جسمی آشکار مانند: لت و کوب، گازگرفتن، سیلی زدن، کشیدن موی سر، لگد زدن.... و خشونت جسمی پنهان مانند: اخراج از خانه، پرت وپاره کردن، ویا شکستن اشیاء، به هم زدن سفره.....
- ۲- تهدید و ارباب. مانند تهدید به طلاق، ترک خانه، تهدید به خود کشی، تهدید دیگر کشی، کنترل و نظارتهای آزار دهنده نظیر چک کردن تیلیفون شخصی، سرکشی های نابه هنگام و ناگهان به خانه و اتاق نظارت بر رفت و آمدهای اجتماعی و غیره...
- ۳- خشونت های جنسی. یعنی اجبار کردن زن به هرگونه رفتارهای جنسی بر خلاف میل...
- ۴- خشونت های مالی. یعنی در تنگنا قرار دادن اعضای خانواده علی رغم توان مالی.
- ۵- ممانعت از رشد و پیشرفتهای آموزشی و تعلیمی و اجتماعی.. مانند اعمال محدودیت در ادامه تحصیل، مخالفت ورزی از کارایی ویا ادامه شغل، محدود ساختن زن در یادگیری مهارتهای اجتماعی و یا آموزشی....
- ۶- خشونتهای روانی. مانند توهین، دشنام، به کار گیری کلمات رکیک و تحقیر آمیز، بهانه گیری های مداوم، عدم مسؤولیت پذیری، رفتارهای آمرانه و تحکم آمیز و ازدواجهای اجباری.

علل و اسباب خشونت علیه زنان:

اگر به علل این خشونتها بپردازیم عوامل و اسباب مختلفی را در می یابیم مانند:

- ۱- تبعیض جنسی و ترویج هر نوع نابرابری در میان زنان و مردان.
- ۲- شیوع کم تحملی و عدم مدارا.
- ۳- فقر و بیکاری.

- ۴- اختلافات روانی.
- ۵- جهل و بی سوادی از تعلیم دینی و علوم دنیوی.
- ۶- ضعف فرهنگی.
- ۷- آثار منفی برنامه های خشن تلویزیونی.

پیامد های این گونه خشونتها:

- ۱- روی آوردن به خود کشی؛
- ۲- دیگر کشی؛
- ۳- خود سوزی؛
- ۴- فرار از منزل؛
- ۵- اختلالات روانی و جسمی؛
- ۶- طلاق؛
- ۷- ترویج فرهنگ خشونتگری.

خشونت علیه زنان در افغانستان:

با یک نگاه حتی گذرا به وضعیت زنان در افغانستان درمی یابیم که خشونت علیه زنان در بسیاری از مناطق افغانستان به اوج خود رسیده است؛ از ضرب و شتم گرفته تا قتل و از محاکمه صحرایی تا شلاق زدن و اندام بریدن. وزارت امور زنان در شش ماه نخست سال جاری ۳۵۰۰ حالت خشونت را ثبت نموده است. این تنها همان حالاتی است که در دسترس این وزارت قرار گرفته ولی حالاتی که در ثبت قرار نگرفته به مراتب بیشتر از این می باشد.

راه علاج:

اگر قرار باشد که به راه علاج این بحران توجه کنیم مؤثرترین راه برای رفع این مشکل زنان همانا عمل کردن به اسلام است و روی بردن به تعلیم ناب اسلامی و حاکم ساختن اسلام در فضای خانواده می باشد.

اسلام خشونت علیه زنان را رد می کند و همواره توصیه می کند که مردان با زنان رفتار نیکو داشته باشند، خداوند می فرماید: و عاشروهن بالمعروف. یعنی با زنان رفتار نیکو و زندگی شایسته نمایید. و رسول الله صلی الله صلی الله علیه وسلم با قول و فعل خود تاکید دارد که با زنان رفتار نیکو نمایند، در آخرین حج خود توصیه داشت که با زنان تان رفتار نیکو نمایید. و اساسی ترین عامل رفتارهای تحقیرآمیز با زنان و خشونت علیه آنان از جهل به دین است و فهم دین و تعمیم ارزش های اسلامی در از بین بردن این مشکل کمک می نماید.

و نکته مهم دیگر این است که حکومت در این رابطه احساس مسؤولیت نماید و در زمینه رفع خشونت علیه زنان مبارزه نماید و از طرق مختلف و با کارگرفت مطبوعات و منابر و ... فهم درست برای مردان در رابطه به معاشرت و زندگی با زنان و حیثیت زن و حقوق او بدهد و فرهنگ رفتاربا خانواده را تعمیم بخشد.

گلبرکهای ادب

رمز زندگی موفق اسلام است

اقبال لاهوری

ملت از آیین _____ ق گیرد نظام
از نظام _____ محمی خیزد دوام
ق _____ درت اندر علم او پیداس _____ تی
هم عصا و هم ید بیضاس _____ تی
با تو گویم سر اسلام است شرع
شرع آغاز است و انجام است شرع
ای که باشی _____ کمیت دین را امین
با تو گویم نکته شرع مبین
چون کسی گردد مزاحم بی سبب
با مسلمان در ادای مستحسب
مستحسب را فرض گردانیده اند
زندگی را عین ق _____ درت دیده اند
سر این فرمان حق دانی که چیسست
زیستن اندر خطرها زندگیست
شرع می خواهد که چون آبی به جنگ
شعله گردی و اشکافی کام سنگ
آزماید قوت بازوی تو
می نههد الوند پیش روی تو

هفت حرف سر نوشت ستیز

سیاست بدون اصول — ثروت بدون کار

لذت بدون وجدان — دانش، بدون شخصیت — تجارت بدون اخلاق

علم بدون انسانیت — عبادت بدون فداکاری

دمیخونو کیسه

دیوه هونبیار سړې یو شوخ او ترېخ ژبی زوی و ، هر وخت به یې شحړې او جگړې کولې یوه ورځ یې پلار ورته وویل : دا کڅوړه له میخونو ډکه ده داواخله او کله چې دې له چاسره شخړه او جنجال راځي د باغ پر دیوال باندي یو میخ ټک ووهه!

هلهک دمیخونو کڅوړه واخیستله ، په لومړۍ ورځ یې په شمار اووه دیرش میخونو د باغ پر دیوال ټک وهل یعنی دومره ځله یې جنجالونه وکړل ، هلهک له خانه سره وویل : دا کار ستونزمن دی ... د ځان کنترولول یې پیل کړل ، په دویمه اونۍ کې دمیخ ټکولو شمیر کم شو هلهک فکر وکړ چې د کڅوړې تر بنورولو او میخونو ټکوهلو د ځان کنترول یوڅه اسانه ده ، دمیخ کمیدلو لپاره دې حد ته راوړسیدله چې داسې ورځ هم راغله چې په ټوله ورځ کې یې یو میخ هم پر دیوال ونه ټکواهه ،

پلار ته ورغی او ورته ویې ویل : زه اوس دې ته اړتیا نلرم چې پر دیوال میخونه ټکوهم ، پلار یې ورته وویل : اوس ولاړشه او کوم میخونه دي چې پر دیوال وهلې دي هغه یو یو را وکاره ! هلهک ولاړ او ټول میخونه یې را وایستل خو ورځی وروسته یې پلار ته وویل چې دا کار هم پای ته ورسید ،

پلار یې تر لاس ونيو او د باغ دیوال ته یې بوتلو ، د دیوال خواته یې پلار درا ایستل شویو میخونو نښته نغوته وکړه او ورته ویې وویل : زویه ! دې نښته گوره دا دیوال هیڅکله د پخوا په شان نشي کیدلی او دا نشي به یې خامخا پر ټټر پاته وې ، کله چې دې له چاسره شخړه رامنځته شي او ستا له خولې نه سپکې او ترڅي خبرې ووځي ، په دې خبرو سره تا دهغه انسان زړه داسې ټپي کړ لکه په دیوال کې دمیخونو سوري چې ته ویني ، ستا په سپکه خبر ، بنکنځل او بدو ویلو سره دهغه پر زړه ټپونه جوړ شي اوس که څه هم ته د معذرت او بښنې په غوښتلو سره کولی شي دهغه له زړه نه د بنکنځلو اوسپکو خبرو میخونه وباسي خو نښې او اثار به یې په خپل حال داسې پاتې وي لکه ستا مخته پر دیوال ستا د ټکوهل شویو میخونو نښې .

ومملکت

حکایت از سعدی شیرازی

پادشاهی به دیده ی استحقار در طایفه درویشان نظر کرد. یکی زان میان بفراست بجای آورد و گفت: ای ملک ما درین دنیا بجیش از تو کمترین و بعیش از تو خوشتر و بمرگ برابر و بقیامت بهتر.

اگر کشور گشای کامران است
و گر درویش، حاجتمند نان است

در آن ساعت که خواهند این و آن مرد
نخواهند از جهان بیش از کفن برد

چو رخت از مملکت بریست خواهی
گدایی بهتر است از پادشاهی

وطنه!

وطنه تا ســـــره په غم کې مرغۍ هم ژاړي
ز مري سلگۍ وهي له غمه هوسۍ هم ژاړي

له شنه اسمانه د باران په خېر پرڅه اوري
افغانستانه ستا په درد کې سپوږمۍ هم ژاړي

لارو کوڅو کې دې اوس ټول پردي پردي گرځي
گودرته نه ځي کور کې تندې نه جلی ژاړي

زرکې بیا پټې شوې سپرلیو سره رانغلې
لښکر پچوسره په غره کې سیسۍ هم ژاړي

تنکۍ مښکۍ کې خخلې گرځوي اټکه
د جالې ځای نه لري اوس توتکۍ ژاړي

حکایت بهلول و آب انگور!

روزی یکی از دوستان بهلول گفت: ای بهلول! من اگر انگور بخورم، آیا حرام است؟
بهلول گفت: نه!

پرسید: اگر بعد از خوردن انگور در زیر آفتاب دراز بکشم، آیا حرام است؟
بهلول گفت: نه!

پرسید: پس چگونه است که اگر انگور را در خمره ای بگذاریم و آن را زیر نور آفتاب قرار دهیم و بعد از مدتی آن را بنوشیم حرام می شود؟
بهلول گفت: نگاه کن!

من مقداری آب به صورت تو می پاشم. آیا درد می آید؟
گفت: نه!

بهلول گفت: حال مقداری خاک نرم بر گونه ات می پاشم. آیا درد می آید؟
گفت: نه!

سپس بهلول خاک و آب را با هم مخلوط کرد و گلوله ای گلی ساخت و آن را محکم بر پیشانی مرد زد!
مرد فریادی کشید و گفت: سرم شکست!

بهلول با تعجب گفت: چرا؟ من که کاری نکردم!

این گلوله همان مخلوط آب و خاک است و تو نباید احساس درد کنی، اما من سرت را شکستم تا تو دیگر جرات نکنی احکام خدا را بشکنی!!

فلسطین و وحدت امت اسلامی

نویسنده: آید. محمد بدیع مرشد عام اخوان المسلمین
ترجمه: عبدالخالق احسان

قضیه فلسطین اهمیت ویژه‌ی دارد، این قضیه سلطه‌ی فلسطینی‌ها و عربی‌ها نیست؛ بلکه قضیه اساسی در زندگی هر مسلمان می‌باشد؛ چون در محور آن همه مسلمانان متحد می‌شوند، هر چند که باهم اختلاف داشته باشند؛ همه مسلمانان در راه واپس‌گیری فلسطین، مبارزه کرده و قربانی می‌دهند و جان‌ها و دارای‌شان را درین راه فدا می‌نمایند و از هیچ‌کسی هراسی ندارند. {وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ} [المائدة: ۵۴] از سرزنش هیچ سرزنش‌کننده‌ای (در اطاعت از فرمان یزدان) هراسی به خود راه نمی‌دهند. این هم فضل خدا است (که کسی دارای چنین اوصافی باشد)؛ خداوند آن را به هرکس که بخواهد (به خیر و خوبی نائل شود) عطاء می‌کند. و خداوند دارای فضل فراوان و (انعام بی‌شمار است، و از مستحقان آن) آگاه است.

ای مسلمانان و ای جهانیان!

به صورت صریح و واضح از ما بشنوید: قضیه فلسطین نشانه‌های واضح و روشنی دارد که سازش، گفتگو و تنازل را نمی‌پذیرد. ما قضیه فلسطین را در روشنی قواعد ثابتی اعلان می‌کنیم که تغییر و تبدیل را قبول نمی‌کند؛ اینک قواعد:

اول: فلسطین و قدس، سرزمین مقدس اسلامی و جزء از عقیده امت اسلامی است که کوتاهی در حق آن، کوتاهی در تمدن و عقیده امت اسلامی محسوب شده و این گناه بزرگی می‌باشد.

دوم: قضیه فلسطین امانتی بر دوش هر مسلمان بوده و نصرت آن واجب، دفاع از آن فرض، کوتاهی در مورد آن جریمه در حق دین و لکه‌ی ننگی بر جبین انسانیت می‌باشد. و نصرت دشمنان و غاصبین آن از وحدتی که خداوند به آن دستور داده است، بیرون است. {إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ} [الأنبياء: ۹۲] این (پیغمبران بزرگی که بدانان اشاره شد، همگی) ملت یگانه‌ای بوده (و آئین واحد و برنامه یکتائی دارند) و من پروردگار همه شما هستم، پس تنها مرا پرستش کنید (چرا که ملت واحد، با برنامه واحد، باید روبرو خدای واحد کند).

سوم: تنازل از بخش کوچکی از فلسطین برای یهود یا گروه دیگری و حتی به رسمیت شناختن کدام حقی برای غیر مسلمانان در فلسطین؛ از صلاحیت هیچ شخص، جهت و دولتی نیست.

چهارم: جهاد برای بازگرداندن فلسطین فرض بر ذمه همه مسلمانان (عرب و غیر عرب) می‌باشد، از همه تقاضای می‌رود که مقدسات خود را حفظ کنند که پیشاپیش همه مقدسات: نخستین قبله مسلمانان، سومین حرم، مسری و معراج رسول الله صلی الله علیه وسلم قرار داد. به این فرضیت جهاد، همه علماء مسلمین اتفاق دارند.

امام حسن البنا رحمه الله و نصیحت‌های سه گانه‌اش در خصوص فلسطین:

عده‌ی گمان می‌کنند، آن چه به سرزمین فلسطین جریان دارد، یک عمل عادی است. چنین نیست؛ بلکه اینها از توطئه‌های پنهان و خطرناکی که از چهار قرن به این طرف ادامه دارد و یهود جهانی آنها را به آغوش گرفته و مانند مستکبرین برای تحقق اهداف آن، دوامدار فعالیت می‌کند و از هیچ وقت، تلاش، مال،

حمایت و نیرنگی فروگذار نیست؛ بی‌خبرند. امام شهید حسن البنا رحمه الله تحت عنوان «خواب سه قرن در یک لحظه آشکارشد» گوشه‌ای از تاریخ این یک مشیت صهیونیستی را به تصویر کشیده و نصیحت‌های سه گانه‌اش را به تعقیب آن ذکر کرده تا که جهانیان بشنوند و از حقایق اطلاع یابند. اینک نصایح امام شهید:

نصیحت اول: به صهیونیست‌ها به هر جای که هستند، می‌گوییم که دست بردارید و این هوس سیاسی را ترک کنید و و این خواب خیالی که به شما و برادران یهودی شما در هر جا، ضرر رسانده؛ به دست فراموشی بسپارید؛ چون این وضعیت ذلت و نگون بختی ابدی شما را به دنبال دارد. چون به خیر یهود است که به حیث شهروند و به سلامتی در کشورهای که به آن منسوب هستند، زندگی کنند؛ نه اینکه دولتی تشکیل دهند که خود‌شان در اقلیت بوده و بیگانه‌های دیگر سرزمین‌ها در اکثریت باشند.

نصیحت دوم: خطاب به امریکا و روسیه و دیگرانی که بازی‌های سیاسی را در دست دارند، می‌گوییم: از به رسمیت شناختن دولتی که دیگر وجود نخواهد داشت، بپرهیزند. به سازمان ملل متحد و شورای امنیت می‌گوییم: ازین پلان سیاسی که بر مبنای دید تنگ نظرانه و محدود و وابسته به اهداف و خواہشات ناشایست، ایجاد شده، صرف نظر کنند. و قضایا را بر مبنای تصور حقیقی‌شان در نظر بگیرند. این منطق سلیم را به زودی خواهند دید که از مبارزه با امت اسلامی و عربی روگردان شوند؛ چون همه ملت‌های اسلامی و عربی دارای تاریخ، گذشته درخشان، کرامت و نیرومندی اند که محال است از سرزمین و وطن‌شان به خاطر جلب توجه دولتی و یا جریان دیگری صرف نظر کنند؛ چونکه حمایت از سرزمین فرض می‌باشد. از جامعه جهانی می‌خواهم، این یهودی‌ها را نصیحت کنند که بروند به سرزمین‌های خود به حیث شهروند، راحت زندگی نمایند و یا این که سرزمین بی‌صاحب و وسیعی را جستجو نموده و آنجا زندگی خویش را به سر ببرند.

نصیحت سوم: سختم متوجه حکومت‌های عربی و اسلامی و ملت‌های عربی و اسلامی می‌باشد که حالا راه حق را شناختید؛ پس به آن التزام داشته و از خداوند کمک بخواهید و شکبای را پیشه کنید. {إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ} [الأعراف: ۱۲۸] بیگمان خدا زمین را به کسانی از بندگان خود واگذار می‌کند که خود بخواهد، و سرانجام (نیک و پسندیده در گیر و دار جهان) از آن پرهیزگاران است (آن کسانی که مراعات سنن و اسباب می‌دارند. از قبیل اتحاد و اتفاق و اعتصام به حق و اقامت عدل و صبر در برابر شدائد ای مسلمانان و ای جهانیان! از تاریخ عبرت بگیرید!!

ما از تاریخ نزدیک می‌دانیم که: فرانسه، الجزائر و سوریه و لبنان را اشغال کرده و می‌خواست مصر را نیز تحت اشغال خود در آورد. و انگلستان، مصر و سودان و فلسطین و عراق و لیبیا را اشغال کرده بود و فرانسه ادعا داشت که الجزائر یک ولایتی از فرانسه است. تلاش کردند که شعایر اسلامی را با تخریب مساجد و دوری از زبان عربی نابود سازند و زبان رسمی الجزائر را زبان فرانسوی قرار دادند و ایتالیا همین کار را در لیبیا عملی کرد.

سر انجام همه آنها چه شد؟ آیا به این سرزمین ها استقرار یافتند؟ یا این سرزمین از آنها گرفته شد و زیانمند، به عقب گریختند. راست گفت الله متعال: آیا در زمین به گشت و گذار نپرداخته اند تا ببینند عاقبت کسانی که پیش از ایشان بوده اند به کجا کشیده و چه شده است؟ خداوند آنان را نابود ساخته است (و دمار از روزگارشان را بدر آورده است)، و برای کافران امثال این عواقب و مجازاتها خواهد بود. این (عاقبت نیک مؤمنان و عاقبت سوء کافران) بدان خاطر است که خداوند سرپرست و یاور مؤمنان است، ولیکن کافران هیچ گونه سرپرست و یآوری ندارند.

ای صهیونیست ها! قوت شما که سرابی بیش نیست، فریب تان ندهد. گمان نکنید که با ترور یک رهبر، امنیت شما متحقق می گردد و یا به قلب های مجاهدین نا امیدی ایجاد می شود؛ بلکه هر گاه یک قهرمان شهید شود به بالاترین آرزوهایش می رسد و هزار رهبر و قهرمان دیگر جایش را پر می کنند؛ چون خون شهیدان درخت جهاد را آبیاری می کنند که در نتیجه: شاخه ها، برگها، و میوه های عزت، کرامت، آزادی، واپس گیری سرزمین، حمایت آبرو و بازگشت مقدسات؛ بالنده می شوند. "وَتَعْلَمُونَ نَبَأَهُ بِعَدِّ حَبِّ" (ص: ۸۸). و خبر آن را بعد از مدت زمانی خواهید دانست (و به زودی صدق وعد و وعید و راستی اخبار و گفتار قرآن را هم در این جهان و هم در آن جهان خواهید دید).

اسلوب واپس گیری فلسطین:

بر مسلمانان واجب است که برای واپس گیری فلسطین با بکار گیری تمام وسایل ممکن، کار کنند که در مقدمه این وسایل قوت و نیرومندی قرار دارد. الله متعال می فرماید: وَأَعِذُوا لَهُمْ مَا اسْتَعَفْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ" (الأنفال: ۶۰)

برای (مبارزه با) آنان تا آنجا که می توانید نیروی (مادی و معنوی) و (از جمله) اسبهای ورزیده آماده سازید، تا بدان (آمادگی و ساز و برگ جنگی) دشمن خدا و دشمن خویش را بترسانید.

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: "المؤمن القوی خیر من المؤمن الضعیف" مؤمن قوی و نیرومند از مؤمن ضعیف بهتر است. چون قوت شعار اسلام است، حتی در دعا؛ رسول خدا صلی الله علیه وسلم چنین دعا می کردند: "اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ وَالْبَخْلِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ غَلَبَةِ الدَّيْنِ وَقَهْرِ الرِّجَالِ" پروردگارا! از مشکلات و اندوه به تو پناه می برم، از ناتوانی و تنبلی به تو پناه می برم، از ترس و بخل به تو پناه می برم و از غلبه قرضداری و قهر مردم به تو پناه می برم.

می بینیم که رسول الله درین دعا از تمام مظاهر ضعف و سستی به خداوند پناه می برند.

-ضعف اراده: غم و اندوه

-ضعف رسیدن به نتیجه: ناتوانی و کسالت

-ضعف مالی: ترسوی و بخالت

-ضعف عزت و کرامت: قرض و قهر مردم

ایمان اولین درجه قوت و نیرومندی:

امام بنا رحمه الله می گوید: «ما می دانیم که اولین درجه از درجات قوت، قوت عقیده و ایمان است و به تعقیب آن قوت وحدت و ارتباط بوده و سپس قوت بازو و سلاح می باشد. درست نیست که جماعتی را به قوت توصیف کنیم مگر این که این معانی در آن کامل شده باشد؛ چون اگر قوت بازو و سلاح استخدام شود، در حالی که پیوند ها قطع شده و نظام مضطرب بوده و عقیده ضعیف و ایمان خاموش باشد؛ سر انجام این جماعت هلاکت و نابودی است.» برای این که نصرت خداوند فرارسد، باید شرایط نصرت که در آیه قرآنی تمثیل یافته؛ تحقق یابد. خداوند متعال می فرماید: "يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنصُرُوا اللَّهَ يَنصُرْكُمْ

وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ" (محمد: ۷). ای مؤمنان! اگر (دین) خدا را یاری کنید، خدا شما را یاری می کند (و بر دشمنانتان پیروز می گرداند) و گامهایتان را استوار می دارد (و کار و بارتان را استقرار می بخشد).

هم چنان ایمان ضروری است تا که نیروهای سرگردان و هدر رفته را جمع نموده و از آنها بهره گیرد و توانمندی های روحی را رشد داده و مشکلات بین مسلمانان را حل و اختلافات را نابود کرده و اهداف و پیام شان را توحید نماید.

قوت ارتباط و وحدت:

ایمان، تمام مسلمانان را در یک خانواده قرار می دهد و از تابعیت های متعدد، رنگ های مختلف، طبقات متفاوت و سرزمین های دور؛ جسم واحد، بنای محکم و امت یکپارچه می سازد تا برای نجات پایین ترین خود تلاش کنند و آنان باهم یکدست می باشند.

این اتحاد و وحدت، از بزرگترین قوت ها در مقابله با دشمنان است؛ از همین رهگذر، سر حرص دشمنان برای تفرقه ما و شعله ور ساختن خصومت در بین ما، درک می گردد و شعارعملی دشمن در سرزمین های ما «تفرقه بینداز و حکومت کن» است. بدین سبب بر مسلمانان لازم است به قرآن چنگ بزنند. خداوند می فرماید: و همگی به رشته (ناگسستی قرآن) خدا چنگ زنید و پراکنده نشوید و نعمت خدا را بر خود به یاد آورید که بدان گاه که (برای همدیگر) دشمنانی بودید و خدا میان دلهایتان (انس و الفت برقرار و آنها را به هم) پیوند داد، پس (در پر تو نعمت او برای هم) برادرانی شدید. آهای مسلمانان! بیاید تا متحد شویم و سرزمین های خود را از چنگال استعمارگر غاصب بیرون کنیم و مقدسات و سرزمین از دست رفته را دوباره به دست آوریم و جایگاه مناسب خود را که بهترین امت ها است؛ نصیب شویم. ایمان در حالی که به وحدت و ارتباط فرا می خواند، از تفرقه و جدایی بیم میدهد. الله متعال می فرماید:

و از خدا و پیغمبرش اطاعت نمائید و (در میان خود اختلاف و) کشمکش مکنید، (که اگر کشمکش کنید) درمانده و ناتوان می شوید و شکوه و هیبت شما از میان می رود (و ترس و هراسی از شما نمی شود). شکیبایی کنید که خدا با شکیباییان است.

قوت بازو و سلاح:

در مرتبه اخیر، نوبت به قوت بازو و سلاح می رسد؛ امام بنا می گوید: «درست نیست که جماعتی را به قوت توصیف می کنیم مگر این معانی در آن کامل شده باشد؛ چون اگر قوت بازو و سلاح استخدام شود، در حالی که پیوند ها قطع شده و نظام مضطرب بوده و عقیده ضعیف و ایمان خاموش باشد؛ سر انجام این جماعت هلاکت و نابودی است.»

اسلام به آمادگی و رسیدن به این قوت تشویق می کند؛ اما نه به خاطر تجاوز بلکه برای زجر و دفاع. "وَأَعِذُوا لَهُمْ مَا اسْتَعَفْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَأَخْرَيْنَ مِنْ دُونِهِمْ لَمَّا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ" "الأنفال: ۶۰" برای (مبارزه با) آنان تا آنجا که می توانید نیروی (مادی و معنوی) و (از جمله) اسبهای ورزیده آماده سازید، تا بدان (آمادگی و ساز و برگ جنگی) دشمن خدا و دشمن خویش را بترسانید.

آنگاه که قوت ایجاد گردد، صلح و آرامش به وجود می آید؛ حکیمی چه زیبای فرموده: «قوت، راه احقاق حق را تضمین می کند و چقدر زیباست که قوت و حق دوشادوش هم حرکت کنند»

ای مسلمانان در هرجا که هستید! حامی و پشتیبان برادران خود در فلسطین باشید و به آن چه نیاز دارند به آنان کمک برسانید و ایشان را در تمام محافل بین المللی نصرت دهید. بر حذر باشید از این که به این بازی بزرگ نیرنگ دچار گردید که آن را به نام توافقات صلح یاد می کنند، ده سال فریب ایشان باید شما را بسنده باشد که تا حالا به وجود فلسطین اعتراف نکرده اند و هرگز اعتراف نمی کنند؛ چون منطق دشمن زور گویی و به قوت خویش بالیدن است.

په اسلامي دعوت کې د ښځو رول

فضيله مروت

مسلمانې او مؤمنې خویندې د اسلامي ټولنې د کورنیو هغه ډیوې او څراغونه دي چې په وسیله یې د کورنیو د غمونو، اندېښنو او بد مرغيو تیارې له مینځه ځي او پر ځای یې د مینې، خوښۍ او

نېکمرغۍ پلوشې راڅپړي، خو که خویندې خپل رول او اهمیت په ټولنه کې درک او تثبیت کړي، ټولنې ته وښيي چې زه له یوې خوا یو لږ امتیازات او حقوق لرم او له بلې خوا یو لږ مسؤلیتونه او مکلفیتونه هم لرم، یو شمیر دندې او کارونه لرم چې باید سرته یې ورسوم او رسولی یې هم شم، او دا ددې لپاره نه چې خپل شهرت په ټولنه کې مطرح کړي بلکه ددې لپاره چې په اسلام کې د ژوند د نظم او انساني پیاوړتیا اهمیت او ارزښت ټولو ته ثبوت شي. د خویندو ځینې دندې او مسؤلیتونه خوله بیان پرته ټولو ته معلوم دي چې عبارت دي له (د خپل کور او کورنۍ د چارو تنظیم او سمبالښت، د ماشومانو پالنه او روزنه، د خپل خاوند خدمت او په شرعي امورو کې اطاعت، د خپلوانو او دوستانو سره نیک سلوک او غوره چلند) که یوه خور دغه دندې هم په ریښتینولي او صداقت سرته ورسوي، نو د خوشحالی او ویاړ ځای دی خو پرته له هغې پداسې فاسد او ناوړه شرایطو او حالاتو کې چې د ټولنې په اړه او ذهن (په ځانګړي ډول په ځوان نسل) کې د جهالت، بې دینۍ، اخلاقي مفسداتو، جرمونو، نفاق، ارتداد، بدلمنۍ او نور ویروسونه د ساري ناروغیو د ویروسونو په څیر په لوړ سرعت سره خپرېږي پر هماغه چارو بسنه نده پکار، که نه نو بیا به خپله کورنۍ او ماشومان هم ددغو بد مرغيو له اغیز څخه خوندي ونشو ساتلای.

نو مسلمانې خورې! پاڅیږه د اسلامي ټولنې د ژبه غونې او بد حالت له غوښتنو او اړتیاوو سره سم لومړی خپل ځان د دیني او عصري علومو په روښنایي نیکمرغه او ورباندې د کفري حالتونو او رواجونو د تیارو چاپیریال له مینځه یوسه، خپله خپل ځان، کورنۍ او ټولنه د اسلام د احکامو او اوامرو تر سیوري

لاندې راوله.

خویندو که ځانونو ته مسلمانې او مؤمنې وایو نو باید په ریښتیني توګه مسلمانې او مؤمنې و اوسو نه په رواجي ډول ترڅو د آخرت په ورځ زمونږ د مسلمانۍ دعوه دروغ ثابته نشي، د مسلمانۍ د دعوې ریښتیني کول دادی چې په اسلام کې په بشپړ ډول داخل شو او هغه غوښتنې چې زمونږ دین یې نن ورځ له مونږ څخه لري په صداقت سره پوره کړو، پوهیږو چې اسلام تش په خوله او نوم د شعارونو دین ندی چې یوازې د څو عباداتو په ادا کولو او یو څو جملو شعارونو په تکرارولو باندې وویاړو او نور په قرار کینو، بلکه د اسلام خدمت، اسلام ته دعوت او د اسلام لپاره قرباني ورکول لکه څرنګه چې په نارینه وو ده، پر ښځو هم ځینې مسؤلیتونه او دندې شته چې باید سرته یې ورسوي، اسلام یوازې د سړو دین ندی چې سړي ددین تعلیم او ښوونه حاصله کړي ددین د خپراوي هڅې دې وکړي، جهاد دې وکړي او ښځې دې یې مسؤلیته په قرار کيني.

خویندو! که نارینه کولی شي ددین زده کړه وکړي مونږ یې باید د هغو څخه ښه وکولای شو. که وروڼه ددین د صحیح فهم د خپریدا هڅې کوي، مونږ یې هم کولای شو بلکه مونږ یې تر هغوی یوڅه ښه کولای شو.

خویندو! که نارینه د نارینه و ځوانانو د اصلاح کار کولای شي، نو مونږ د ښځو او پیغلو د اصلاح او سمون کار څرنګه نشو کولای؟ ولې نشو کولای خویندو ته ددین ضروري احکام ورزده کړو؟ ددین سم فهم وروښیو، هغه ستونزې او کړاوونه چې خویندې د ناپوهۍ او دین څخه د ناخبرۍ له امله ورسره لاس او ګریوان دي (لکه د کورني ژوند، اخلاقي، عقیدوي...) د

فريضة ده هغه كه په هر ځای او هر وخت كې وي بايد فرصت له لاسه ورنكړي.

۳-د اسلام لپاره ايشار او قرباني وركول: د اسلامي دعوت د خدمت گارې په حيث په مسلمان لازمه ده ترڅو په سختيو، ستونزو، كړاوونو كې له صبر، ثبات، تيريدنې او زغم څخه كارواخلي او غوره بدله يې د ځان لپاره اسره وگرځوي او جاهلي غيرت (كينه، حسادت او سپين سترگتوب) پر ځای له ايماني غيرت (زغم، پياوړتيا او حيا) څخه كار واخلي او ځان ورسره عادت كړي.

۴-د ظاهري تقوا په ځای حقيقي او باطني تقوا په ځان كې پيداكول:

ظاهري تقوا داده چې انسان يوازې له څو فهرست شوو نافرمانيو څخه ځان وساتي او حقيقي تقوا داده چې په هر ډول حالاتو كې د ايماني بصيرت په رڼا سره ځان په گناه كې له اخته كيدو څخه هم وژغوري او د هرې مسئلې حقيقت درك كړای شي او د تل لپاره يې د خداى جل جلاله څخه د ويرې او بنده گۍ احساس په زړه كې وي.

۵-خپل ژوند ته نظم او ترتيب وركول: دا د مسلمانې د ژوند سره نه بنيادي چې هره ورځ او هره چاره يې په تصادفي ډول بې تدبيره او بې نظمه وي او هر څه چې ورسره مخ شي نو هماغسې ورسره توافق كوي يا يې پرته له څه پند او پايلې اخيستې تيروي او هيروي يعنې د هيڅ پېښې او واقعي څخه كوم پند، گټه او پايله نه اخلي، نه د خپل ژوند د ټولو اړخونو لپاره منظم فكر او غوره تدبير ولري او د هرې بدې، ناوړه او ناخوښې پېښې لپاره خپله فكر او د ژوند طرز قرباني نكړي دا د منافقانو او د تش په نوم مسلمانو عادت دى چې د سندرغاړو سره سندرغاړى كيږي، د هندوانو سره هندي ډوله او... مسلمانان بايد هر وخت له دغه حالاتو او عاداتو څخه ځان وژغوري.

۶-د بديو او نيمگړتياوو د له مينځه وړلو هڅه: د اسلام خدمتگاره، د ځان لپاره لازمه گټې ترڅو خپل ځان د حيا، عفت، مسلمانۍ، فرمانبرداری، نيكيو د سرته رسولو، صبر، ثبات او زغم نمونه وگرځوي او خپل عملونه، اخلاق او ذهنيت د قرآني لارښوونو په رڼا كې تصفيه كړي ترڅو نورې خوښې پخپله له هغې څخه پند اونصيحت واخلي، خبرې او عملي يې په خوښو مثبت اغيزو كړي او په رېښتيني ډول د خوښو په اصلاح كې خپله ونډه پوره كړي.

حل لارې چارې وروښيو، هغه بد رواجونه او بدعات چې زياتره خوښې ورباندې اخته او ددين يوه برخه يې گڼي له مينځه يوسو، هغه غربي، هندي او نور كفري موډ او فيشنونه چې اوسني ځوانان يې حتى د عصريتوب يوه برخه گڼي او دوى يې د شوق په مرض اخته دي، د ناوړه اغيزو ذهنيت يې ورك كړو او له مينځه يې يوسو. پردې اساس باندې ننى وخت له مونږ څخه د اسلامي هر اړخيز نظام په ژوند كې د راوستلو غوښتنه كوي.

نه د نني وخت زياتره ښځې داسې دي چې يوازې د لوډسيپكر او راډيو په غږ سره سمدستي په ځان او خپلو چارو كې مثبت بدلون او سمون راولي، نه د نارينه وو خبرې په ښځو دومره اغيز كولاى شي خو زه چې خپله د ښځې خبره او لهجه په ښځه اغيزه كولاى شي، داسې كيداى نه شي چې نارينه ټول هغه حالات چې په ژوند پورې تړاو لري خوښو ته بيان كړي، نه ددې شرايط شته چې خوښې د ديني احكامو د زده كړې لپاره ازادانه هر ځای ته ولاړې شي او نه هم نارينه د دين د سم فهم، او د دين د ډيرو احكامو د زده كړې پيغام په بشپړ ډول خونډو ته رسولای شي، نو خوښدو! ددغه چارو د سرته رسولو مونږ او تاسو مسؤلې يو، د دين ساتنه او د دين د احكامو ښوونه له مونږ څخه همت، جرأت، غيرت او لويه قرباني غواړي، كه مونږ دغه اخلاقي معيارونه په ځان كې پياوړي او په كار واچوو، هله به د حضرت حفصې په څير وكولاى شو د دين په مينه خپله وينه قرباني كړو، د ام عماره په څير (چې د احد په ورځ يې د رسول الله صلى الله عليه وسلم څخه دفاع كوله) د دين څخه دفاع وكړو، ستره نمونه خديجة الكبرى رضی الله عنها د عالمانو استاده، سپيڅلې عايشه رضي الله عنها او نورې ټولې هغه طاهرانې او اتلانې چې د دين سره د مينې او قربانۍ ثبوت يې د اسلامي تاريخ په زرينو پاڼو كې له ورايه ځليږي، بايد د خپلو اعمالو او اخلاقو لپاره نمونې او لارښودې وټاكو او لاندنيو معيارونو په رڼا كې خپل ژوند په مخ بوځو.

۱-دديني او عصري علومو حاصلول: او دين او مسلمانانو د خدمت لپاره په ميړانه وړاندې كيدل، كه چيرته مسلمانې زړه او ذهن د علم او پوهې په روښنايي روښانه او رڼا وي، هغه وخت كولاى شي د دين خدمت او هم د خپلې كورني ژوند چارې منظمې او په سمه توگه په مخ بوزي.

۲-د امر بالمعروف او نهی عن المنکر په چارو كې گډون: په نيكيو امر او له بدو منع كول د هر مسلمان نارينه او مسلمانې ښځې

زمینه های ازدواج پسران و دختران را آسان بساز

نویسنده: دکتر سمیر یونس
مترجم: محقق عبدالرحمن حکیمزاد

لَهُ وَجَاءٌ". صحيح البخاری، کتاب بدء الوحی، ج: ۷، ص: ۳. و صحيح المسلم، باب استحباب النکاح لمن ...، ج: ۴، ص: ۱۲۸.

(ای گروه جوانان! از شما کسیکه توانایی ازدواج را دارد پس باید ازدواج کند، و کسیکه توانایی آنرا ندارد روزه بگیرد زیرا روزه برای وی به مثابه سپراست "که از عمل حرام بازش میدارد").

ازدواج نعمتی از نعمات الله متعال و نشانه از نشانه های آن ذات بوده و نیازی از نیازهای زندگی میباشد که بوسیله آن مصالح دین و دنیا را متحقق می سازد، همچنان ازدواج وسیله از وسایل ارتباط بین مردم بوده که بوسیله آن رابطه خویشاوندی و آرامش و محبت بین زن و شوهر متحقق میشود، طوریکه الله متعال فرموده اند: "وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُفَكِّرُونَ". سورة الروم: ۲۱

(و از نشانه های او اینکه از [نوع] خودتان همسرانی برای شما آفرید تا بدانها آرام گیرید و میانتان دوستی و رحمت نهاد آری در این [نعمت] برای مردمی که می اندیشند قطعا نشانه هایی است).

ازدواج غریزه فطری و ارتباط محکم زندگانیست که ذریعه آن الله جل جلاله نسل بشری را در مجال زندگی نگهداشته، عفت و پاکي زن و شوهر را متحقق ساخته و برای آن، نظام روشنی را وضع نموده تا سعادت زوجین را تحقق بخشد و همینگونه برای هر کدام آنها حقوق "ویژه" داده است. ازین جهت است که شرع بزرگ ما "مردم را" به ازدواج تشویق نموده و میفرماید: "وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَى مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ". سورة النور: ۳۲

(بی همسران خود و غلامان و کنیزان درستکاران را همسر دهید اگر تنگدستند خداوند آنان را از فضل خویش بی نیاز خواهد کرد و خدا گشایشرگ داناست).

عبدالله بن مسعود رضی الله عنه میگوید: (اگر از عمر من، جز ده روز وقت دیگری باقی نمانده باشد و من توانایی ازدواج را داشته باشم، از بیم اینکه در پیشگاه الله متعال مجرد محسوب نشوم، حتماً ازدواج میگردم).

امام احمد بن حنبل میگوید: مجردی در اسلام نیست، اگر کسی ترا به مجردی دعوت نماید، در حقیقت ترا بسوی "آیینی" غیراسلام دعوت نموده است.

آیا خواهان تجرد پسران و دختران هستید؟ بسیاری پدران نا دانسته در تجرد پسران و دختران خویش سهیم میباشند، چرا که با سختگیریهایی خویش ازدواج را بار سنگینی میگردانند که از خواستگاری و مقدمه خویشاوندی در امر مسکن و شرایط پذیرش این رابطه، آغاز شده و در شب زفاف انجام می یابد، در حالیکه نمیدانند که با این کار خویش "ساحه را بر داماد تنگ کرده" عوض اینکه داماد در فکر زندگی سعادتمند آینده خانواده اش باشد ویرا زیر بار دین غرق میکنند.

قبل از اینکه به سن بیست سالگی برسد جوانان زیادی به خواستگاریش می آمدند ولی هر بار پدرش به آنها جواب رد میداد. روزها، ماه ها و سالها "بدین منوال" سپری شد، اما رفت و آمد خواستگاران قطع نشد و در هر بار پدر به آنها جواب رد میداد تا اینکه دختر به سن چهل سالگی رسید!! در یکی از روزها دختریکه عمرش از چهل سالگی گذشته و هنوز هم ازدواج نکرده است، مریض شد و در حالت بیهوشی به شفاخانه منتقل شد، چون به هوش آمد و پدرش را دید در حالت درد، و نا رضایتی به عملکرد پدرش گفت: پدرم! از کودکی ترا دوست دارم، فضل و منزلت، برخورد را فراموش نمی کنم و تا زنده ام به تو نیکی مینمایم ولی این را نیز از تو پنهان نمی کنم که احساساتم را نسبت به خود تغییر داده ای، تو بودی که مرا از شوهریکه در یک خانه مستقل زندگی نمایم، محروم نمودی، تو بودی که مرا از عطفوت مادری محروم نمودی، زیرا آرزوی داشتن اولاد و شرف مادر بودن را داشتی، تو بودی که مرا از احساس آرامش و انس در مملکتی که هر دختر جوان خواب آنرا می بیند، محروم نمودی، قسم به الله ای پدرم! اگر ترس پروردگار نمی بود در پیشگاه وی از تو شکایت میکردم.

پس از آن دختر بسیار زیاد گریست، پدر ویرا در حالت گریان به آغوش گرفت و تکراراً میگفت: ببخش مرا دخترم ببخش مرا دخترم ببخش مرا دخترم ... من در فکر و تدبیرم به اشتباه رفتم چون علاقه داشتیم تا ترا به ازدواج مرد ثروتمندی بدهم که زندگی خوبی را برایت تأمین کند، پس مرا ببخش "که در پلان خود به اشتباه رفتم". پدری را در شب عروسی دخترش به چشمان خود دیده و به گوشه هایم از وی شنیدم که عروسی دخترش را لغو و دخترش را از ازدواج با کسیکه یکدیگر را دوست داشتند، منع نمود؛ چون داماد به خریداری برخی خواسته های مکمله عروس که در شب عروسی بدون اطلاع قبلی، از وی خواسته بود، جواب مثبت نداده بود. بسیاری پدران، پسران و دختران خود را به زعم اینکه در صدد سعادت آنها هستند، با تدبیر سوء شان به هلاکت می اندازند و گاهی هم پسر و دختر جوان نیز خود را به هلاکت می اندازند. خواهی برایم حکایت کرد که همسر برادرش "که امروز زندگی شوهرش را تیره ساخته" شوهرش را در شب عروسی تا آنکه برای این شب شان موتر "همر" را تهیه نکند، از نزدیک شدن به خود منع کرد و از سوار شدن بر موتر مرسیدس خود داری کرد، داماد دو ساعت در پی بر آورده شدن تقاضای وی بود، این کار طبیعتاً سبب بروز مشقت و زحمت خانواده طرفین و مهمانان گردید!!

ازدواج نشانه از نشانه های الله متعال، عفت و شادمانی "زن و شوهر"، آرامش، محبت و آمیزش "آندو"، سنت پیامبران علیهم السلام و وصیت خاتم الانبیاء علیه السلام است، صحيح بخاری و مسلم از عبدالله بن مسعود رضی الله عنه روایت میکنند که پیامبر علیه السلام فرمودند: "يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ مَنْ اسْتَطَاعَ مِنْكُمُ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ، وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَعَلَيْهِ بِالصَّوْمِ فَإِنَّهُ

چقدر پدران به این نیاز دارند که متیقن شوند که سعادت دختران شان در اسراف و ثروتمندی نیست بلکه سعادت "حقیقی آنها" احساس نیک و شیرینی ای است که به ایمان می پیوندد.

چقدر پدران نیاز دارند که با عطف و پدری خویش درک کنند که کسیکه به خواستگاری دخترش می آید به ویژه در چنین ظروف و شرایط سختی که جوانان به سر می برند که کار کم پیدا میشود، فیصدی بیکاران زیاد شده و حالت اقتصادی به وخامت گراییده است، چگونه که اگر جوانی کار پیدا نماید، حقوقش کم، اجاره خانه بالا و ارزش اسعار پائین شده است. اگر "در چنین شرایطی" راه های ازدواج پسران و دختران خود را آسان نسازیم؛ نتیجه آن قابل درک است که همانا زندگی مجردی، بروز فتنه و بالا رفتن میزان انحرافات و جرایم و انتشار آنها میباشد.

روانشناسان تأکید دارند که ازدواج زود هنگام اگرچه ظروف مادی خلاف آن باشد، موفق ترین ازدواجهاست، زیرا "ازدواج" باعث آرامش روانی و جسمی انسان میشود علاوه برینکه با ازدواج، دین کامل شده و منجر به عفت و پاکدامنی "زن و شوهر" میشود، طوریکه پیامبر علیه السلام مارا در مورد کسانیکه بخاطر حفظ عفت شان ازدواج مینمایند، مژده داده است: "

ثَلَاثَةٌ كُلُّهُمْ حَقٌّ عَلَى اللَّهِ عَوْنُهُ: الْمُجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَالْمُكَاتِبُ الَّذِي يُرِيدُ الْإِعْفَاءَ، وَالْمُكَاتِبُ الَّذِي يُرِيدُ الْأَدَاءَ".
 أبو عبد الرحمن أحمد بن شعيب بن علي النسائي، السنن الكبرى للنسائي، ج: ٤، ص: ٢٨٧، تحقيق: حسن عبد المنعم حسن شلبي، مؤسسة الرسالة.

(برای سه نفر از جانب الله متعال وعده مستحکم داده شده است که ایشانرا کمک نماید: مجاهد راه خدا، نکاح کننده که خواهان "حفظ" عفت است و مکانی که تصمیم پرداخت کتابتشان را دارد).

زمانیکه پدر در مورد شوهر دخترش می اندیشد، باید راه آسانی را در پیش گیرد

چون به کمک خداوند جل جلاله این راه نجات "از عادات نا پسند" است.

چقدر زیباست که پدر به آرامی سخن جوانی را که به خواستگاری دخترش در حالی آمده که تشویشها، سنگینی مسؤولیتها و خواسته ها احاطه اش نموده و به کسی مراجعه میکند که مشککش را حل و اندوه اش را مرفوع نماید و در کمال عجز "به زبان حال" برایش میگوید: غم و اندوهم را دور، مشکلاتم را آسان و مرا به دین راستم ثابت قدم بدار.

ای دوستم! سختیایی را که پیشرو دارم آسان، مرادم را در صبح و شام برآورده و مرا در طول عمرم در آشکارا و پنهان به تقوی و پرهیزگاری، یاری رسان.

آسان ساختن ازدواج پسران و دختران در قدم اول مسؤولیت پدران است، حال آنکه تمدن غرب مردم را از راه راست چگونه به بیراهه برده که "خواهشات مادی شان سرکش شده، ایمانیات شان ضعیف و چیز های نا آشنا از جمله عادات "پسندیده" گردیده است.

مردم دنیا را نسبت به آخرت برگزیدند، زندگی دنیا ایشان را چنان فریفت که فضای به ظاهر پر چل و برق غرب و هوا و هوس، ایشانرا به خود جلب نموده است، به این اساس در تعیین مهریه غلو نمودند و دختر درین گزینه، نه حق اعتراض دارد، نه توانایی آنرا و نه به حرفش کسی گوش میدهد. ...

این پدران لازم است بدانند که با افزایش مهریه، عادات کهنه جاهلیت را احیاء نموده و آتش فتنه ها و انحرافات را در جامعه می افزونند، طوریکه پدری در جاهلیت دخترش را بخاطر یک مثن مال به مردی به نکاح میداد که نه از او راضی بود و نه همایش جور می آمد.

اسلام به آسان ساختن ازدواج فرا میخواند: بعضی پدران گمان میکنند دختر مانند کالایی است که خرید و فروش میشود، به هر اندازه که قیمت آن زیاد شود، ارزشش بالا می رود، و عده ازین پدران فکر میکنند که دختر مانند بز شیر ده است که پدرش هر وقتیکه بخواهد و قسمیکه بخواهد، شیرش را میدوشد و از آن طریق مالی را بدست می آورد. تعجب اینست که بعضی از پدران از داماد خویش مبلغ مالی را به عنوان "حق تربیت" میگیرند گویا دختر بالای پدرش حق تربیت و ملحقات آنرا ندارد!

پدر مهربان! دخترت قیمت تر ازین است که مانند کالایی ویرا بفروشی و به سبب آن شوهرش را مدیون سازی، و ویرا چون مال مرهونه نگهداری و تا وقتیکه شوهرش "خراجی را" که بالایش لازم گردانیده ای برایت نپرداخته، به وی اجازه "اندیشیدن در مسایل" ازدواج را نمیدهی! دخترت انسان قابل قدر و دارای احساس نازک میباشد و در سینه اش قلب پاکي را جاداده است، اسلام ترا توصیه نموده که با دخترت نیکی نمایی، مسؤولیتت در قبال تربیت ویرا اداء نمایی و پاداشت را جنت قرار داده است: "مَنْ عَالَ جَارِئَتَيْنِ حَتَّى تَبْلُغَا جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَنَا وَهُوَ "كَفَاتَيْنِ" ". وَضَمَّ أَصَابِعَهُ. صحيح مسلم، باب فضل الإحسان إلى البنات، ج: ٨، ص: ٢٨.

(کسیکه سر پرستی دو دختر را نمود تا آنکه بالغ شدند، روز قیامت طوری می آید که من و او این گونه میاشیم، و انگشتانش را بهم نزدیک کرد). همچنان فرموده اند: " مَنْ ابْتُلِيَ مِنْ

البنات بشيء فَأُخْسِنَ إِلَيْهِنَّ كُنْ لَهُ سِتْرًا مِنَ النَّارِ". صحيح البخاری، باب بدء الوحي، ج: ٢، ص: ١٣٦. و صحيح مسلم، باب فضل الإحسان إلى البنات، ج: ٨، ص: ٣٨.

(کسیکه در باره دختران به چیزی مورد آزمایش قرار بگیرد و با آنها نیکی نماید، آنها به وی پرده آتش دوزخ میشوند). پیامبر علیه السلام زیباترین مثالی را برای امتش در رابطه به مهر و آسانگیری با دختران بیان داشته اند که اگر به آن اقتداء نماییم نه خانه های مان از دختران جوان تنگی میکند، نه جوانان مجرد باقی میمانند و نه به انحراف می روند اما ازینکه برخواستن سختی نمودیم، خداوند نیز بر ما سختی گرفت. آسانگیری "در هر چیز به ویژه در ازدواج" روش "همیشگی" رسول الله صلی الله علیه وسلم است، از انس بن مالک رضی الله عنه روایت است که پیامبر علیه السلام فرموده اند: " يَسْرُوا، وَلَا تَعْسَرُوا وَيَسْرُوا، وَلَا تَعْسَرُوا". صحيح البخاری، کتاب بدء الوحي، ج: ١، ص: ٢٧.

(آسانگیری نمایید، سختگیری ننمایید، مژده بدهید و مردم را متفر مسازید). آنجناب صلی الله علیه وسلم "مردم را" به آسانگیری مهر تشویق نموده است، طوریکه فرموده اند: " خَيْرُ الصَّدَاقِ أَيْسَرُهُ". أبي عبد الله الحاكم، المستدرک على الصحيحين، ج: ٢، ص: ١٨١، چاپ: اول، ١٤٢٧ ق. (بهترین مهر آنست که آسان "کم" باشد).

و نیز فرموده اند: "إِنْ مِنْ يَمْنِ الْمَرْأَةِ تَبْسِيرُ خَطْبَتِهَا، وَتَبْسِيرُ صَدَاقِهَا". مسند ابن حنبل، ج: ۶، ص: ۷۷.

(از خوشبختی زن اینست که خواستگاریش آسان و مهرش کم باشد).

در جای دیگری فرموده اند: "إِذَا خُطِبَ إِلَيْكُمْ مِنْ تَرْضُونِ دِينَهِ وَخَلْقِهِ فَرُجُوهُ إِلَّا تَفْعَلُوا تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ عَرِيزٌ". سنن الترمذی، ج: ۳، ص: ۳۹۳. این حدیث را البانی حسن گفته است.

(اگر کسی نزد شما به خواستگاری آمد که دین و اخلاقش مورد پسندتان بود، "دخترتانرا" به ازدواجش دهید، در غیر آن در زمین فتنه برپا شده و فساد گسترش می یابد).

نسای و صحیحین نقل نموده اند که ابو طلحه به خواستگاری ام سلیم رفت، ام سلیم در جواب ابوطلحه گفت: مانند تو کسی دیگری به خواستگاریم نیامده ولی تو مردی کافر هستی و من زن مسلمان، و برای من روا نیست که با تو ازدواج نمایم، اگر مسلمان شوی، این مهر من خواهد و از تو چیزی دیگری مطالبه نمی نمایم)، آن مرد مسلمان شد و ایمانش، منحصرت مهر تعیین شد.

آن مرد دیگری مهر همسرش را تعلیم قرآن قرار داد.

عمر بن خطاب میگوید: (آگاه باشید که در مهر زنان غلو نکنید زیرا اگر "مهر زیاد" نمایانگر شرافت در دنیا و تقوی به پیشگاه الله جل جلاله می بود، پیامبر علیه السلام نسبت به شما سزاوارتر آن می بود، بیاد ندارم که ایشان در نکاح زنان و به نکاح دادن دخترانش بیشتر از دوازده اوقیه "چهار صد و هشتاد درهم" را تعیین نموده باشد، یک انسان به اندازه در مهر دخترانش می افزاید که شوهر به خانمش میگوید: بخاطر تو تمام چیز را آماده نمودم حتی ریسمان چاه را نیز برایت آوردم "پس هر وقتیکه از خانم اشتباهی رخ میدهد، شوهر مصارفش را پیش چشم وی آورده و به وزن و پیمانه نمودن آن می پردازد و ویرا به انواع گوناگون رنج، شکنجه میکند" (ابو الفداء إسماعیل بن عمر بن کثیر القرشی الدمشقی، تفسیر القرآن العظیم، ج: ۲، ص: ۲۴۲، تحقیق: سامی بن محمد سلامة، دار طبیبة للنشر والتوزیع، چاپ: چهارم، ۱۴۲۰هـ - ق).

پدر گرامی! این را بدان، ازدواجی که مهرش زیاد باشد، غمش زیاد شده، تکالیفش فزونی یافته و مشکلاتش سنگین تر میشود، زیرا واقعیت های "جامعه مان بدان" گواهی میدهند. ابن قیم رحمه الله میگوید: غلو و افراط در مهر، از جمله مکروهات نکاح بوده و سبب قلت برکت و مشکلات ناشی از آن میگردد.

مهر بین اصالت شرعی و برداشت مردم: مهر پولی نیست که در برابر قیمت زن پرداخته میشود، زیرا دختر کالای "تجارتی" نیست که خرید و فروش شود، بلکه مهر عطیه و بخششی است که الله متعال پرداخت آنرا بر مرد لازم کرده تا به همسرش بدهد تا نشانه برای صداقت و رغبت شوهر به ازدواج با وی منحصرت شریک راه زندگیش باشد تا بدینوسیله محبت خود را و اینکه وی مورد رعایت، احسان و عطفش است، تأکید نماید.

ازین رو شرع مهر را بر مرد لازم گردانیده است، طوریکه فرموده اند: "وَأَتُوا النِّسَاءَ صَدَقَاتِهِنَّ نِحْلَهُ فَإِنْ طَبِنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيئًا".

النساء: ۴

(و مهر زنان را به عنوان هدیه ای از روی طیب خاطر به ایشان بدهید و اگر به میل خودشان چیزی از آن را به شما واگذاشتند آن را حلال و گوارا بخورید).

مهر کفاف، بسیاری اوقات زندگی زناشویی را به مشکلات مواجه ساخته، خانم بگونه دامنگیر مشکلات میشود که احساس میکند، شوهر توان پرداخت مهر واجب را ندارد در حالیکه وابستگان "دختر" ویرا مجبور به پرداخت مهر مینمایند، اما شوهر در فکر رهایی از قیود مهر سنگین است، این کار

"باعث" کشمکش و جدایی بیشتر آندو شده و طرفین به تدبیر "فریب دادن" یکدیگر مینمایند که این برخورد، تداوم زندگی خانوادگی خوشبخت را، محال می سازد.

در جوامع ما بیماریهای افتخار به ازدیاد مهر، ساری گردیده طوریکه "تعدادی" به ظرفی پر از طلا، عده به جنیه طلایی و مصارف سنگین خود نمایی مینمایند، اینها همه منجر به مجرد ماندن جوانان و بیم شان از ازدواج مینمایند.

بعضی ها استدلال مینمایند که چرا شرع مهر را محدود نساخته است؟ اسلام مهر و کمیت آنرا به علت تفاوت مردم و اختلاف موقف اجتماعی، کشور، عادات و ظروف شان، تحدید نکرده اما روحیه عام در شریعت تقلیل مهر میباشد چون به روح دین نزدیک است، پس تعیین مهر به اساس توانایی و تفاهم "جانبین" صورت میگیرد.

علماء به این نظر اند که شارع اندازه معین مهر را تحدید نکرده بلکه تعیین آنرا به حالت خواستگار و اتفاق طرفین، پدر و شوهر و یا شوهر و خانم گذاشته است، الله متعال فرموده اند: "وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأَجَلٌ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَلِكَ أَنْ تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا" النساء: ۲۴ (و زنان شوهردار [نیز بر شما حرام شده است] به استثنای زنانی که مالک آنان شده اید [این] فریضه الهی است که بر شما مقرر گردیده است و غیر از این [زنان نامبرده] برای شما حلال است که [زنان دیگر را] به وسیله اموال خود طلب کنید در صورتی که پاکدامن باشید و زناکار نباشید و زنانی را که متعه کرده اید مهرشان را به عنوان فریضه ای به آنان بدهید و بر شما گناهی نیست که پس از مقرر با یکدیگر توافق کنید مسلماً خداوند دانای حکیم است).

خوشه از ازدواج سلف صالح: سلف صالح در بدل "پرداخت" مثنی از غذاء و تعلیم قرآن ازدواج می نمودند. چنانچه بخاری از سهل بن سعد روایت کرده که: "جَاءَتِ امْرَأَةٌ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَتْ إِنِّي وَهَبْتُ مِنْ نَفْسِي فَقَامَتِ طَوِيلًا فَقَالَ رَجُلٌ زَوْجِيهَا إِنْ لَمْ تَكُنْ لَكَ بِهَا حَاجَةٌ قَالَ هَلْ عِنْدَكَ مِنْ شَيْءٍ تُصَدِّقُهَا قَالَ مَا عِنْدِي إِلَّا إِزَارِي فَقَالَ إِنْ أُعْطِيَتْهَا إِيَّاهُ جَلَسَتْ لَا إِزَارَ لَكَ فَالتَّمَسَ شَيْئًا فَقَالَ التَّمَسْ وَلَوْ خَاتَمًا مِنْ خَدِيدٍ فَلَمْ يَجِدْ فَقَالَ أَمَكَ مِنَ الْقُرْآنِ شَيْءٌ قَالَ نَعَمْ سُورَةٌ كَذَا وَسُورَةٌ كَذَا لَسُوْرَ سَمَاءَهَا فَقَالَ زَوْجَانِهَا كَمَا بِمَا مَكَكَ مِنَ الْقُرْآنِ". صحیح البخاری، کتاب الوحي، ج: ۷، ص: ۲۲.

(زنی نزد رسول الله صلى الله عليه وسلم آمد و گفت: من نفسم را بخشیدم، مدت زیادی استاده باقی ماند، مردی گفت: اگر به وی نیاز نداری، ویرا به من نکاح کن، پیامبر علیه السلام فرمود: آیا چیزی داری که برایش بپردازم؟ گفت: جز ازار، چیزی دیگری ندارم، پیامبر علیه السلام فرمود: اگر آنرا به وی بدهی نشسته بدون ازار باقی ممانی، چیزی را جستجو کن؟ گفت: چیزی را نمی یابم. پس فرمودند: جستجو کن اگرچه انگشت آهنی هم باشد؟ آنرا نیز نیافت، پس فرمود: آیا چیزی از قرآن را به یاد داری؟ گفت: بلی، چنین و چنان سوره را بیاد دارم و سوره ها را نام گرفت. پس پیامبر علیه السلام فرمودند: ویرا در بدل تعلیم آنچه از قرآن را بیاد داری، به نکاح تو دادم).

سعید بن مسیب رحمه الله دخترش را در بدل دو درهم به نکاح داد. اصحاب کرام رضوان الله علیهم مهر "دختران خویش" را مثنی پر از آرد، تلخان و یا خرما تعیین می نمودند چنانکه عبدالرحمن بن عوف رضی الله عنه دخترش را در بدل طلایی که وزن آن به اندازه هسته یک خرما می شد، به نکاح داد.

د فلسطيني مظلوم ولس په ملاتړ غونډه

راپور: ح زيار

د جمعې په ورځ له غرمې وروسته جمعیت اصلاح د ننگرهار څانګې د غزې پر مظلومو خلکو د اسراییلو د وحشیانه تیري د غندلو په موخه په عیدګاه جومات کې احتجاجي غونډه وکړه چې په کې د جلال اباد په دین مینو بناریانو، محصلینو، متعلمینو او د پوهنتون استادانو ګډون وکړ. د ګډون کوونکو شمېر د ۱۵۰۰ تنو په شاوخوا کې وو.

غونډه د قاري عبد الوارث لخوا د کلام الله مجید د څو مبارکو آیتونو په تلاوت سره پیل شوه، وروسته د ننگرهار اسلامي پوهنتون استاد پوهندوی مولوي محمد شریف رحمانی وینا وکړه.

د غونډې بل ویناوال د ننگرهار د اسلامي پوهنتون استاد او د جمعیت اصلاح د ختیز زون مسؤل دکتور نجیب الله صالح ؤ، دکتور

صالح په سختو ټکو سره د اسراییلو تیري وغانده او زیاته یې کړه چې اسراییل او امریکا او په ټوله کې غرب تل د اسلامي امت د ټوټه ټوټه کولو هڅې کوي، هغه له افغان حکومت نه وغوښتل چې په دې اړه باید پریکنده او داسلامي امت له هیلو سره سم آواز پورته کړي.

وروسته د ننگرهار د علماوو د شورا ریس مولوي حمیدالله وینا وکړه او په مسلمانانو یې غږ وکړ چې د کفارو او یهودو له دسیسو خبر او په خپلو کې یو موټي شي.

د غونډې بل ویناوال د نهاد جوانان مسلمان (نجم) رئیس دکتور رحمت الله زاهد ؤ، چې د فلسطین په اړه یې خورا معلوماتي او ګټوره وینا وکړه.

دکتور زاهد دخپلې وینا په یوه برخه کې وویل: اسرایلی غاصب حکومت خپله هیڅ شې هم ندې خو همدا غرب او په ځانګړي ډول امریکا ده چې ددوی ملاتړ کوي او هغوی ته یې د فلسطینیانو په وژلو او بې کوره کولو کې خلاص لاس ورکړی دي.

غونډه د امام ابو یوسف دارالعلوم مدیر مولوي میر عباس گوهری د پریکړه لیک په لوستلو سره پای ته ورسیده:

د پریکړه لیک متن

دا چې د فلسطین په ځمکه کې د ټولې اسلامي نړۍ لمرۍ قبله وجود لري او د بلې خوا نه ټول اسلامي امت د یو جسد او بدن حیثیت لري چې د منطقي، ژبې، رنگ او نژاد په توپیر سره نشي جلا کیدای، نو له همدې امله د فلسطین د خلکو ملي

حاکمیت، د هغوی د خاورې بشپړتیا، د بیت المقدس د خپلواکۍ او ازادۍ لپاره مبارزه او د فلسطین د مظلوم ولس څخه دفاع او حمایت د ټولې اسلامي نړۍ د هر فرد-فرد اسلامي او ایماني دنده او وجیبه ده، چې د همدې ایماني وجیبه او د مسولیت د احساس پر بنیاد مونږ د افغانستان ټول مسلمان ولس هم د فلسطیني ولس سره د لاندې پریکړه لیک په صادرولو خپل حمایت، ملاتړ او پیوستون اعلانوو:

• مونږ پر غزه د اسراییلو د وحشیانه تیري په مقابل کې د فلسطین مسلمان ملت ملاتړي یو.

• اسراییل دې د فلسطین ټولې غصب شوې ځمکې زر تر زره فلسطینیانو ته پرېږدي.

• د مسلمانانو په لمرۍ قبله یعنی بیت المقدس د یهودو کرغېړن نیواک نشو زغملی.

• پر غزه باندې د یهودو د تیري په مقابل کې د تش په نامه د بشر حقوقو سازمانونو چوپتیا په کلکه غندو.

• پر غزه باندې د یهودو ظالمانه تیري په هکله د ملل متحد د امریکا د لاس پوڅې ادارې دریځ په کلکه غندو.

• د غزې د ناوړین په قابو کولو کې د مصر، ترکیې او قطر د موقف او هلو ځلو قدر داني کوو.

• د اسلامي کانفرانس نه د اسراییلو د دې ناروا تیري په مقابل کې د جدي غبرګون غوښتنه کوو.

• عرب لیګ نه مو غوښتنه ده چې د فلسطین مظلوم ملت سره خپل هر اړخیزه ملاتړ اعلان کړي او د اسراییلو وحشیانه تیري په جدي ټکو وغندي.